

Mammas – mūsu sirds un dvēsele...

Laimīga mamma. Ineta Žogota stāsta, ka katra no atvasēm ir viņas un mīlošā vīra Ilgmāra dzīves skaistākais stāsts. Savukārt Inetas mīlā mammiņa uz viņas ģimeni skatās nu jau no mākoņa maliņas. “Manai mammai allaž būs īpaša vieta manā sirdī, kura bija vislabākais piemērs, kādai jābūt māmiņai – sirdssiltai, stiprai un gādīgai. Turklāt viņas klātbūtne joprojām vijas gan caur manu ikdienu, gan arī manu tagadējo mātes mīlestību. Arī vīrs ir pateicīgs savai mammai. Tā ir dzimtas spēka ķēde, kas turpinās un nekad nepārtrūkst,” nešaubās Ineta. Attēlā kuplā Žogotu ģimene (no kreisās puses): Mārcis Ingemārs, Kristers Endijs, vīrs Ilgmārs, Elizabete, pati Ineta, mazais dēliņš Lūkass, Ričards Miks un Mikus Kristaps.

Artūrs Ločmelis

Mātes mīlestība ir kā aplis, kam nav nedz sākuma, nedz beigu. Neaizmirsīsim par to pateikties savām māmiņām ne tikai šo svētdien, kad Latvijā un visa pasaulē godāsim Mātes dienu, bet ar mīlestības pilniem vārdiem un darbiem arī ikdienā.

Vārdos neizsakāma dzīves laime dāvāta arī INETAI ŽOGOTAI, kura ir sešu bērnu māmiņa un ar kuplo ģimeni dzīvo Balvu pagasta Naudaskalnā – vietā, kur daba, miers un siltas mājas sniedz bērniem brīvību augt ar vērtībām, mīlestību un drošības sajūtu. “Ar vīru nereti viens otram sakām, ka esam bagāti. Bet ne naudā vai mantā, bet cilvēkos, kurus audzinām, mīlam un no sirds atbalstām. Būt mammai – tā ir svētība. Tā ir arī liela atbildība, bet vēl lielāka – mīlestība. Katru dienu jūtu pateicību, ka esmu māte un varu būt klātesoša saviem bērniem – redzēt, kā viņi aug, mācās un veidojas par skaistiem cilvēkiem. Viņi māca arī mani, bet pāri visam valda beznosacījumu mīlestību,” stāsta Ineta.

Laimīgā mamma piebilst, ka Mātes dienu ģimenē allaž svin kopā – ar apskāvieniem, bērnu gatavotiem pārsteigumiem, pašceptu pīrāgu un gardām pusdienām. Žogotu ģimenē neiztrūkst arī daudz kopīgu tradīciju, piemēram, kopā cepot Ziemassvētku piparkūkas, rudenī lasot ābolus un vasarās dodoties ģimenes izbraucienos, bet vakaros kopā spēlējot galda spēles, kad valda gan sacensību gars, gan arī smiekli.

Jāpiebilst, ka Inetas un Ilgmāra dēls Mārcis Ingemārs jau trešo vasaru strādās “Vaduguns” redakcijā. Tas Mārča vecākiem ir ļoti svarīgi, kad var redzēt, kā bērns pilnveidojas, gūst pieredzi un dara to, kas viņam interesē. “Un, ziniet, visā šajā ceļā – būt mammai un arī tētim – pats galvenais ir palikt vienkārši labam cilvēkam. Tas tādēļ, ka bērni mūs dzird ne tikai

vārdos, bet arī lasa mūsu pateikto un domas sirdī. Viņi jūt, vai esam klātesoši, patiesi un mīloši. Ir arī brīži, kad pieaugušajam vienkārši jāapstājas un jāsadzird tas, ko bērns nesaka skaļi, jo viņi nereti runā caur klusumu, skatienu vai uzvedību, bet mums jāmeklē ar mīlestību klausīties. Tas ne vienmēr ir viegli, bet tieši šādos mirkļos rodas īstā sapratne, jo mūsu pasauli veido tas, ko dāvājam viens otram. Tādēļ visām māmiņām, kuras dienu sāk ar apskāvienu, bet beidz ar noguruma smaidu, novēlu, lai Mātes dienā jūs ne tikai dzirdat ‘paldies’ vārdus, bet arī pa istam sajūtat, cik ļoti esat mīlētas. Lai jums šajā dienā siltā kafija, apskāviens bez steigas un apziņa, ka darāt neticamu darbu, un to darāt ar mīlestību, kam nekas nav šķērslis,” ikvienai māmiņai vēl Ineta.

Īsziņas

Vienāda pieeja visiem

Pirms 2025.gada 7.jūnija pašvaldību vēlēšanām laikraksta “Vaduguns” redakcija aicina visus politiskos spēkus, kuri kandidēs vēlēšanās, tikties ar vēlētājiem:

13.maijā plkst. 18.00 Viļakas Kultūras namā

20.maijā plkst.18.00 Baltinavas Kultūras namā

27.maijā plkst. 18.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā

Aicinām vēlētājus iesūtīt jautājumus (edgarsgabranovs@inbox.lv), kurus vēlas uzdot deputātu kandidātiem. Jautājumus būs iespēja uzdot arī tikšanās laikā.

Nedēļas jautājums

Par ko sakāt paldies mammai?

Aija Socka

ANETE no Tilžas pagasta: – Mammai saku paldies par visu, īpaši par to, ka viņa ir bijusi klāt grūtos brīžos un atbalstījusi, par to, ka ir iemācījusi mīlēt un cienīt citus cilvēkus. Protams, pateicos arī par garšīgajām brokastīm, pusdienām un vakariņām, kas vienmēr rada mājīgumu.

ANNA no Balviem: – Šķiet, vecākus, it īpaši mammu, novērtējam un saprotam tikai tad, kad paši esam vecāki. Mammas godīgums pret sevi un apkārtējiem, pieklājība un labsirdība ir tās īpašības, kas tika nodotas tālāk. Mamma iemācīja nenolaist rokas un vienmēr būt pacietīgai. Paldies, ka esi mans atbalsta plecs, bet vēl lielāks paldies par to, ka esi mana mamma. Es tevi ļoti mīlu!

SOLVITA no Vectilžas pagasta: – Man mamma, kā jau visiem, ir pati labākā. Nesen viņa bija nopietni saslimusi, ārstējās slimnīcā. Ļoti vēlos, lai mamma ātrāk atveseļojas un atgūst spēkus. Mīlu mammu bez gala, esmu pateicīga viņai par dzīvību un to, ka izaudzināja mūs, piecus bērnus. No mammas esmu iemācījusies gatavot ēst, cept pīrāgus, audzēt tomātus, auklēt bērnus un daudz citu dzīves gudrību.

SARMĪTE no Rugāju pagasta: – Ja nebūtu mammas, tad nebūtu arī manis. Viņa ir visdārgākais cilvēks manā dzīvē. Mijš paldies mammai par sirds siltumu, mīļajiem vārdiem, atbalstu un rūpēm. Mana mamma vienmēr ir izpalīdzīga, nekad neatsaka palīdzību citiem, ir laba saimniece, vienmēr optimistiska, apveltīta ar labu humora izjūtu un mīlestību uz dziesmu, abas dziedam kori "Vārpa".

IVETA no Bērzpils pagasta: – Vispirms, protams, paldies, ka mamma devusi dzīvību. Paldies var teikt ļoti daudz, bet, kad pati esmu mamma un jau vecmamma, saprotu, ka to, ko mamma māca, bērni novērtē tikai ar laiku. Mamma vienmēr mācīja, lai esmu iecietīga, pacietīga un laipna pret cilvēkiem. Tagad saprotu, ka tas ir ļoti svarīgi, jo pasaule ir maza, un, kāds esi pats ar cilvēkiem, tā arī dzīvo. Tā ir mācība, ko aizvien mamma bieži piemin. Viņa vienmēr ir bijusi vidēji

stingra, tā teikt, vadītāja tipa cilvēks. Protams, daudz esmu iemācījusies no mammas. Paldies, ka viņa aizvien tur roku uz pulsa par mums, meitām, interesējās, kā mums klājas. Lai mammai Dievs dod labu veselību un lai viņa mums ir vēl ilgi.

MANA NEDĒĻA

ELĪNA KAĻVA,
balveniete, uzņēmēja

Šī nedēļa man mazliet īpašāka kā citas, jo 7.maijā svinēju savu dzimšanas dienu. Godīgi sakot, gadu no gada nedēļa, kurā iekrīt mani šūpuļsvētki, izvērsas par diezgan pamatīgu pārdomu nedēļu. Domās pārcilāju, ko iepriekšējā gadā esmu izdarījusi, sasniegusi, un sapņoju, ko darīšu nākamajā. Parasti ir prieks par to, kas jau izdarīts, un gandarījums par faktu, ka sapņi piepildās. Vajag tikai nedaudz pastrādāt, lai viss realizētos.

Šī nedēļa iesākās ar nometni maniem bērniem, gatavojamies dziesmu un deju svētkiem. Kopumā šīs ir ļoti darbīgas maija dienas – bērniem skola, mājasdarbi un citas aktivitātes, savukārt uzņēmumā gatavojamies pasākumam "LĪDERE", kas notiks Ķīpsalā. Atklāšu, ka savu dzimšanas dienu šogad nosvinēju jau Lieldienās kopā ar visu lielo ģimeni, jo lielākajai daļai no mums jubilejas un vārda dienas iekritušas aprīlī un maijā. Līdz ar to sarīkojām vienu foršu kopīgu ballīti. Bet vispār sirdī prieks, jo atnācis pavasaris, kas ir mīļākais gadalaiks. Tagad mani iedvesmo viss – ziedi, pumpuri, tulpes un saule. Šķiet, ka neiespējamu un nepaveicamu darbu nav. Pavasaris ir iedvesma jauniem darbiem, tādēļ vēlēšu, lai visiem viss izdodas!

Piemīnai

Un tā mēs aizejam...

IMANTS KĀRKLIŅŠ (1947.–2025.)

Imants bija lauku dzīves un darba patriots, Lauksaimnieks ar lielo burtu, agronoms jeb, vienkārši sakot, cilvēks, kurš pats mīlēja zemi un cēla godā tos, kuri arī prasmīgi darīja šo grūto, bet cēlo zemes darbu. Prata uzrunāt, izskaidrot un aizraut. Viņa vadītajās sapulcēs, esot agronoma vai augu aizsardzības dienesta speciālista amatā, nekad nebija garlaicīgi, jo Imants stāstīja vienkārši un saprotami, iesaistot sarunā arī praktiskus un uz klausot viņu redzējumu. Viņš augstu vērtēja publiskā vārda spēku un nozīmi, tādēļ bieži ienāca redakcijā, lai uzrunātu "Vaduguns" žurnālistus. Dažkārt pat brīvdienās atskanēja viņa telefona zvans, pastāstot, ka kādā pagastā dzīvo aizrautīgs jaunais zemnieks, pie kura noteikti jābrauc ciemos, jāfotografē un jāpublicē laikraksta lappusē. Tas reizē bija arī paaudžu nomaļas redzējums. Žurnālistam šie agronoma rosinošie priekšlikumi ar vēlmi pat parādīt ceļu un aizvest pie interesantiem rakstu varoņiem bija īsta "medusmaize" aizņemtajā ikdienas steigā.

Caur Imanta uzmanību un novērtējumu augušanas attīstījušās daudzas mūspuses zemnieku saimniecības, par kurām stāsti aizskanējuši ārpus rajona robežas. Viņam svarīgi bija ieraudzīt labus praktiskā darba piemērus un dalīties ar tiem pieredzē, pārliecinot arī citus. Imants prata pulcināt lauksaimniekus, organizējot viņiem plaši apmeklētus pasākumus. Lauku dienas ir viņa sirdsmīlestības organizatoriskie

pūliņi 17 gadu garumā, kas palikuši atmiņā arī kā svētki. Pat būdams pensionāra kārtā, Imants augstu turēja agronomu cunftes vārdu, pulcinot kopā šos rajona speciālistus un noorganizējot viņiem interesantas ekskursijas dažādos Latvijas maršrutos. Citreiz labas ražas gados neaizmirs pacienāt ar sārtiem sava dārza āboliem.

Par dāsno devumu sabiedrībai Imants Kārklīņš godināts ne tikai ar rajona mēroga vai Zemkopības ministrijas, bet arī ar cēlo Latvijas Agronomu biedrības augstāko apbalvojumu – ceļojošo "Zelta vārpu". Viņa vārds piesaukts Rīgas pili, pasniedzot Atzinības Krusta V šķiru.

Aizrautīgs ikdienas darbā, vienkāršs un cilvēcis – tādu viņu atceramies arī mēs, vadugunieši.

Atvadišanās no Imanta Kārklīņa notiks sestdien, 10.maijā plkst. 12.00 Balvu Romu katoļu baznīcā. Zemes mātes klēpī guldīs Balvu luterāņu kapsētā.

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

"Apskatīju avīzē deputātu kandidātu sarakstus. To ir daudz, grūti pat izvēlēties. Pirmkārt, tādēļ, ka lielāko daļu cilvēku nepazīstu. No mana pagasta ir tikai pāris cilvēki – katrs savā sarakstā. Ir daži, kuru vārdi dzirdēti, ir tādi, kuri pilnīgi sveši. Otrkārt, maz ticams, ka partiju programmas kāds lasa vai īsteno. Parasti deputāti atrunājas, ka viņu partija nav ieguvusi tik lielu balsu skaitu, lai realizētu plānotās ieceres. Treškārt, nav zināms, cik daudz šie cilvēki, nokļūstot deputātu krēslā, domās par novadu un iedzīvotājiem un cik – paši par sevi. Ja amatpersonai pirmajā vietā ir savas intereses, tad, šķiet, sabiedrība no tā neko daudz neiegūst. Ja varētu balsot par konkrētām personām,

iespējams, izvēlētos no vairākiem sarakstiem nepieciešamo deputātu skaitu, bet citādi šaubos, vai iešu uz vēlēšanām. Manā skatījumā, nav tāda saraksta, kurā būtu vismaz puse deputātu kandidātu, kurus gribētu redzēt, sēžot pie domes galda. Lai labāk balso viņu radi, draugi, kolēģi, paziņas, es šoreiz, kā izskatās, 7.jūnijā palikšu mājās. Nesaku, ka tas ir pareizais izvēles variants, bet tagad tāds laiks, kad ļaudis domā tikai par sevi. Iespējams, deputātu kandidāti ar šo soli vēlas nodrošināt savu dzīvi turpmākos četrus gadus. Kāpēc man atbalstīt viņu iespējas uzlabot materiālo dzīves pusi? Nav partijas, kas teiktu, ka katram iedzīvotājam, kurš var un grib strādāt, nodrošinās darbavietu.

Kad tāda partija būs, tad arī iešu balsot," telefonsarunā atzina lasītājs.

"Kas ar to izglītības sistēmu mūsdienās darās? Viena reforma pēc otras, ne izsekot, ne saprast. Tagad, piemēram, atkal plāno mainīt skolotāju atalgojuma aprēķināšanu, naudas piešķiršanu skolām, jo darbosies cits modelis. Kā jauns ministrs, tā jauni noteikumi. Rodas sajūta, ka ministrijā sēž menedžeri, kas to vien dara, kā kaut ko izdomā, bet kādam viņu izdomājumi jāievieš dzīvē," atzina bijusi skolotāja.

Darbu sākusi jauna ģimenes ārste

Ģimenes ārsta prakse ir mana īstā vieta

Sanita Karavoičika

“Daru darbu, kas man patīk un kurā izjūtu gandarījumu. Sirds saņņaudzas, ieraugot sagurušu, sašļukušu un nelaimīgu mazulīti, kurš slimš atnācis pie manis uz pieņemšanu. Toties kāds prieks, kad pēc laiciņa viņam viss ir kārtībā – tad esam gandarīti abi. Un nav jau nekā vērtīgāka un labāka par pacienta pateikto, – paldies, dokter, man tiešām beidzot palika labi! Tas nozīmē, ka viss izdarīts pareizi,” teic jaunā ģimenes ārste Balvos MADARA KISEĻOVA.

Daudziem mediķiem sapnis kļūt par ārstu bijis kopš bērnības. Tas ir jūsu gadījums jeb tomēr nē?

– Nē, tas nepavisam nav mans gadījums, jo līdz pat vidusskolas beigām biju pārliecināta, ka būšu juriste, advokāte. Viss mainījās dienā, kad viendien skolā sēdējām klasē un klasesbiedrs palūdza paskatīties manu burtnīcu. Atdodot to atpakaļ, viņš teica, – Madara, tev ir ārsta rokkraksts. Un tajā brīdī man iešāvēs prātā, – varbūt tiešām jāapgūst ārsta profesija?! Sāku pievērsties ķīmijai, bioloģijai, mācoties 12.klasē, sestdienās un svētdienās braucu uz Stradiņa Universitātes sagatavošanās kursiem. Pabeidzu tos un tad jau kārtāju iestājek sāmenus augstskolā. Tajā brīdī joprojām sliecos uz jurisprudenci. Latvijas Universitātē izturēju milzīgu konkursu, tiku uzņemta budžeta grupā Juridiskajā fakultātē un drīz vien saņēmu zvanu no augstskolas ar aicinājumu braukt noslēgt līgumu. Nezinu, kas tobrīd ar mani notika, bet es atteicos. Man vēl nebija nekādas ziņas no Stradiņa Universitātes, vai esmu tikusi, bet es pateicu ‘nē’. Tas bija ļoti liels risks, kas beigās attaisnojās, jo tiku uzņemta Stradiņa Universitātē. Sākumā domāju, varbūt tomēr vajadzēja palikt juristos, bet, jo vairāk laiks iet, jo vairāk saprotu, ka esmu izdarījusi pareizo izvēli. Šeit ir mana īstā vieta.

Kas pamudināja izvēlēties tieši ģimenes ārsta nozīrē?

– Jau pirmajā kursā zināju, ka būšu ģimenes ārste, jo man nepatīk darbs slimnīcā. Vienmēr esmu teikusi, ka gribu strādāt savā praksē, kur ir savs kolektīvs, turklāt man patīk darbs ar papīriem un jo īpaši bērniem. Ja pediatriem būtu iespēja strādāt tāpat kā ģimenes ārsta praksē – ambulatori, es noteikti būtu pediatre. Taču tādas iespējas nav, tādēļ nolēmu mācīties par ģimenes ārsti, jo te ir darbs gan ar bērniem, gan pieaugušajiem.

Mūsdienās pierunāt jauno speciālistu doties strādāt uz lauku reģioniem, it īpaši lielā attālumā no galvaspilsētas, ir liels izaicinājums. Pašai nevienā brīdī nebija domas strādāt kaut kur tuvāk centram?

– Īsti nē, visu laiku teicu, ka būšu atpakaļ Balvos. Jau vidusskolas gados daktere Ārija Baranovska man teica, – pabeigsi studijas, varēsi braukt atpakaļ uz Balviem. Sākumā tas bija tā pa jokam, bet, redz, dzīvē pārvērtās par realitāti. Protams, kādu brīdi bija doma, ka varētu palikt galvaspilsētā. Pēc vidusskolas ar draugu Artūru reizē devāmies studēt uz Rīgu, Stradiņa Universitāti, un studiju laikā apprecējāmies, tad mums piedzima dēls. Bijām jau iedzīvojušies galvaspilsētā, Artūrs strādāja Vaivaru rehabilitācijas centrā par audiologopēdu, dēls gāja bērnudārzā. Šķita sarežģīti pārcelt visu dzīvi atpakaļ uz Balviem, turklāt ļoti grūti bija atrast dzīvesvietu. Bet viss salikās tā, ka atbraucām. Man kā pilsētas meitenei varbūt pat vairāk gribējās palikt Rīgā, bet Artūrs gan vēlējās atpakaļ uz Balviem. Viņam patīk miers un klusums.

Kā tikāt pie savas ģimenes ārsta prakses Balvos?

– Var teikt, šajā praksē esmu izaugusi. Daktere Ārija mani atminas kopš mēneša vecuma, kad saslimu ar plaušu karsoni un viņa mani ārstēja. Protams, nav ko slēpt, un daudzi arī to zina, ka mana mamma Ilze Smirnova šajā praksē strādā par ārsta palīgu. Es ļoti daudz laika pavadīju pie viņas darbā – pirms vidusskolas vasarā nācu palīdzēt meklēt pacientu kartiņas, veikt pierakstus, darīju visādus mazos darbiņus, savukārt vidusskolas laikā piestrādāju – palīdzēju uzskatīt telpas. Var teikt, ka šajā praksē esmu izaugusi. Tā kā reģionos trūkst speciālistu, ir atbalsta programmas, kas veicina prakšu pārņemšanu dakteriem, kuri sasnieguši pensijas vecumu un dodas pelnītā atpūtā. Daktere Ārija nolēma doties pelnītā atpūtā, dodot iespēju pārņemt praksi man. Tā es pie tās arī tiku. Manuprāt, Balvu novadam ar jaunajiem ģimenes ārstiem paveicies, jo mēs esam trīs – es, Elīna Kapteine un Sabīne Feldmane, kuras pārņēmušas ārstu prakses. Visas sazināmies, komunicējam un atbalstām viena otru. Gribu teikt milzīgu

paldies Sabīnei, kura palīdzēja ar informāciju par prakses pārņemšanu un daudziem noderīgiem padomiem.

Pūrā no iepriekšējās ģimenes ārstes esat saņēmusi vairāk nekā 1900 pacientu. Ar cik lielu daļu no viņiem jau esat paspējusi iepazīties?

– Tā kā trīs gadus šajā ģimenes ārsta praksē strādāju rezidentūrā, lielāko daļu pacientu jau esmu paspējusi iepazīt. Reizēm nākas piedzīvot komiskas situācijas. Agrāk kabinetā sēdēju pie loga, pacients nāca pie dakters, runāja un mani reizēm pat nepamanīja. Tādēļ tagad, mani ieraugot, dažam liels izbrīns, neskatoties uz to, ka rezidentūrā šajā praksē nostrādāju trīs gadus. Bet kopumā jāteic, ka lielu pārstiegumu nav, jo jau labu laiku iepriekš daktere Ārija pacientus informēja, ka dosies atpūtā un viņas vietā nāks daktere Madara.

Droši vien ikvienā darbā sākums ir grūtāks. Ja vajadzīgs padoms, pie kā griezties pēc palīdzības?

– Pirmais cilvēks, pie kā griežos, ir māsiņa Ilze. Mēs smejamies, ka praksē man nav mammas, bet ir māsiņa Ilze. Un, kad pēc darba novelkam halātus, māsiņa Ilze, kura te jau nostrādājusi 25 gadus, kļūst par manu mammu. Bet viņa noteikti ir mana labā roka. Sākumā biežāk zvanīju dakterei Ārijai. Ja jākonsultējas un par kaut ko neesmu pārliecināta, vienmēr zvanu viņai – man nav jākaitrējas lūgt palīdzību. Daktere pēc specialitātes ir pediatre, tādēļ, ja jautājumi skar bērnus, zvanu viņai vai kolēģiem slimnīcā. Ir, kam pajautāt.

Kāda, jūsuprāt, ir ideālā ģimenes ārsta prakse?

– Tāda, kurā ir patīkami iegriezties un kurā valda tik laba atmosfēra, ka nav satraukuma nākt pie daktera. Tāda, uz kuru pacients var piezvanīt, atnākt, izrunāt to, kas ir uz sirds, nebaidoties no nosodījuma un kauna. Manuprāt, ir ļoti svarīgi, lai dakteris ar pacientu panāk labu savstarpējo sapratni un uzticēšanos. Strādājot vēl vairāk esmu sapratusi, ka dažreiz palīdz ne zāles, bet vienkārša saruna. Cilvēki nāk parunāties, īpaši vecāka gadagājuma, kuriem bērni ir projām vai viņu vispār nav. Tad dakteris ir cilvēks, kuram izkratīt sirdi. Runājam par dzīvniekiem, kaimiņiem, bērniem un dzīvi kopumā. Bet mūsu darbā ir viens mazs mīnuss un liels ‘bet’ – laiks katram pacientam ir ļoti ierobežots un atvēlēt sarunai varam tik, cik varam. Un ideālajā praksē, protams, neiztikt arī bez labas komandas, kāda man ir – man ir divas ārsta palīdzes un reģistratore.

Kā jūs, būdama jaunā ģimenes ārste, raksturotu šī brīža situāciju veselības aprūpē? Kas ir tas, par ko vislielākais satraukums un sāp sirds?

– Visvairāk sāp sirds par to, ka cilvēki netiek pie speciālistiem un ir ļoti milzīga rindas. Ja cilvēkam patiešām nepieciešams tikt pie kardiologa, neirologa, ģenētiķa, rindā jāgaida pusgads un pat gads. Situācija ir identiska arī tad, ja cilvēki gatavi maksāt paši. Tas nav normāli, tā nekādā gadījumā nedrīkstētu būt. Tāpat ir ar izmeklējumiem – kvotu nav, rindas milzīgas. Kādēļ tā? Patiešām nezinu, gribētu saņemt atbildi uz šo jautājumu, jo nauda veselības aprūpē ir, bet tā aiziet absolūti nezināmos virzienos, kaut ko kompensējot un finansējot. Tai pat laikā onkoloģijas pacienti netiek uz viņiem tik svarīgiem izmeklējumiem. Lai kaut kā labotu šo situāciju, mēs mēģinām iedarbināt savus kontaktus un palīdzēt pacientam, kā spējam.

Un par ko prieks?

– Prieks par to, ka, salīdzinot ar citām valstīm, Latvijā medicīna ir diezgan augstā līmenī. Man vienmēr ļoti patīkusi un es vienmēr esmu teikusi, ka mums ir kolosāla bērnu slimnīca Vienības gatvē Rīgā, kurā strādā speciālisti ar lielo burtu. Tur ir brīnišķīga attieksme pret bērniem, nav nomācošas slimnīcas atmosfēras. Tur ir viss, lai slimajam, mazajam pacientam liktu justies pēc iespējas labāk. Arī grūtnieču aprūpe Latvijā ir pienācīgā līmenī. Piemēram, pēcdzemdību atvaļinājumi nevienā Eiropas valstī nav tik gari kā Latvijā, līdz ar to jaunajai māmiņai ir iespēja ilgāk pabūt ar bērniņu mājās. Tas ir liels pluss.

Ko varat pateikt par mūsdienu pacientiem – viņi kļuvuši zinošāki, prasīgāki?

– Ar lielāko daļu pacientu ir tā – viņi atnāk un iesāk teikumu, – es lasīju, ka..., es iegooglēju, pameklēju. Mūsdienu pacients ir ļoti prasīgs un zinošs, lielākoties jau pirms vizītes ievācis informāciju un gatavojies. Un tad man jāmeklē atpēkot, kādēļ viņam ir vai nav taisnība. Kāpēc vienmēr sakām, lai *negooglē* savus simptomus? Jo parasti visiem beigās parādās viena diagnoze – vēzis. Nu nevajag to darīt! Mēs skatāmies visu kopskatā, pacientam jāsaprot, ka analīžu rādītājus var ietekmēt daudz un dažādi faktori. Vai viņam tikko bijusi vīrusa saslimšana, vai viņš atbraucis no kāda ceļojuma kalnos.

Foto - no personīgā arhīva

Priecājas, ka atgrieziesies. 1.maijā darbu sāka Madaras Kiseļovas ģimenes ārsta prakse. Jaunā ārste ir pārliecināta, ka pēc studijām izdarījusi pareizo izvēli un kopā ar ģimeni atgrieziesies dzimtajā pilsētā Balvos.

Bijuši gadījumi, kad atnāk cilvēks un paziņo, ka kaimiņiene dzer vienas zāles un viņai palīdz. Viņam arī tādas vajag. Bet vēl trakāk ir, ja kaimiņi viens ar otru padalās ar medikamentiem, it īpaši antibiotikām. Nezinu, kādēļ, bet lietot antibiotikas mūsu pacientiem ļoti patīk. Taču ar to būtu jāpiebremzē, jo, manuprāt, šie medikamenti tiek izrakstīti krietni par daudz. Kopumā var teikt, ka pacienti dalās divas kategorijās – ir cilvēki, kuri nedzer zāles pat tad, kad vajag, un ir tādi, kas dzer visu. Piemēram, uztura bagātinātājus, kas tagad tik ļoti modē un uz kuru pārmerīgu lietošanu es raugos ļoti skeptiski. Uzskatu, ka mūsu platuma grādos cilvēkiem ikdienā noteikti vajadzīgs D vitamīns. Esmu pārliecināta, ka, pārdozējot uztura bagātinātājus, var izdarīt vairāk sliktuma nekā labuma.

Cik bieži cilvēkam būtu jānāk pie ārsta? Daudzi saka, – ko tur iešu, nekas jau nesāp –, bet nereti izrādās, ka jau ir par vēlu...

– Reizi gadā uz profilaktiskajām pārbaudēm jānāk obligāti, pat ja nekas nesāp un nekaiš. Ja ir sūdzības, nevajag dzīvot ar domu – ai, pāries. Ir jāpārbaudās. Un, protams, jāizmanto valsts piedāvātās skrīninga programmas gan sievietēm, gan vīriešiem. Nevajag slimības ielaist ar domu, – man jau nekas nenotiks.

Kas ir labākā atpūta pēc smagas un nogurdinošas darba dienas?

–Nebūšu oriģināla, bet šobrīd vislabākā atpūta ir miegs. Man paveicies, jo brīvdienu rītos vīrs ļauj pagulēt ilgāk, es mierīgi varētu nogulēt līdz pat pusdienlaikam. Bet darbdienā vakaros eju vingrot, vēl abi ar vīru dejojām Kubulu tautas deju kolektīvā “Kubuliņš”. Ja pirms desmit gadiem man kāds teiktu, ka dzīvošu privātmājā laukos, es teiktu, – nu nē. Bet dzīvē laikam nekad nevar teikt ‘nekad’. Tagad es rūpējos par puķēm, kokiem un augiem, kopā ar vīru audzinām divus bērnus – dēlu Patriku, kuram ir 7 gadi, un meitiņu Šarloti, kurai ir 2 gadi. Ja runājam par bērniem, tad saistībā ar viņiem noteikti jāpiemin kāds interesants fakts. Proti, abi dzimuši vienā datumā un vienā mēnesī – 25.maijā. Tagad šajā datumā mums mājās dubultā jubileja. Vēl man ļoti patīk ceļot. Ja braucam divatā ar vīru, tad visbiežāk dodamies uz kalniem, jo mums patīk aktīva atpūta, kā arī apskatīt dažādas vietas, tai skaitā senlaicīgas. Savukārt, ja ceļojam ar bērniem, tad tie ir kūrorti, kur var nedarīt neko un tikai atpūsties. Rudenī man bija 30 gadu jubileja, un es saviem tuvajiem paziņoju, ka negribu nekādu balli. Tā vietā mamma ar māsu mūs abus ar Artūru palaida nedēļu uz Ēģipti. Tā bija brīnišķīga atpūta!

Saruna ar zinātnieci

Labā kartupeļu raža sākas ar šķirnes izvēli

“Šķirņu klāsts Agrolesursu un ekonomikas institūta Priekuļu pētniecības centrā ir ļoti liels. Ir audzētāji, kuri izvēlas klasiskās vērtības, un ir tādi, kas interesējas par jaunām šķirnēm,” teic zinātniece un mūsu novadniece ILZE DIMANTE.

Kurās mūspuses skolās esat mācījusies, kādas ir atmiņas par gadiem, kas pavadīti toreizējā Balvu rajonā?

– Sāku mācīties Rugāju vidusskolā, tad mainījām dzīvesvietu, un pārgāju uz Eglaines skolu, vidējo izglītību ieguvu Balvu vidusskolā. Īsti neatceros, kādi notikumi virzīja uz ģeogrāfijas pusi, bet atmiņā palicis fakts, ka 4.klasē teicu, – būšu ģeogrāfe. Daži par to pat smējās, jo kas tad tā par profesiju. Vēlāk par to ļoti vairs nedomāju, bet, mācoties vidusskolā, atkal aktualizējās profesijas izvēles tēma. Labi atminos to mirkli, kad sēdēju, domāju un atcerējos par ģeogrāfiju. Pēc vidusskolas devos studēt uz Latvijas Universitāti, kur ieguvu bakalaura grādu dabaszinībās, ģeogrāfijā, turpat ieguvu arī maģistra grādu. Nekad neesmu nožēlojusi šo izvēli. Šķiet, šis bijis viens no labākajiem lēmumiem manā dzīvē, pat ja šobrīd nestrādāju profesijā, ko varētu klasiski uztvert par ģeogrāfa darbu. Zinu, ka man un maniem studiju biedriem studijas iedeva plašumu, jo, kā zināms, varam specializēties divos virzienos – kļūt par ekspertu kādā jomā un būt ar plašu skatījumu uz lietām. Ģeogrāfijas studijas iedod plašo skatījumu uz lietām. Protams, var pamācīties klāt kaut ko citu.

Kāda ir Jūsu kā zinātnieces darba ikdiena? Lielāko dienas daļu veltāt pētījumiem?

– Pirms dažiem gadiem ieguvu zinātnes doktora grādu, šoreiz – lauksaimniecībā. Arī mana ikdiena ir saistīta ar lauksaimniecības zinātņi, jo strādāju Agrolesursu un ekonomikas institūta Priekuļu pētniecības centrā. Pēc studijām strādāju tūrisma nozarē, bet saistībā ar dzīvesvietas maiņu, nonākot Priekuļos, nokļuvu institūtā. Mūsdienās lielai daļai zinātniskā institūta darbinieku ikdiena saistīta ar to, kā nopelnīt naudu institūtam. Tā ir nemitīga projektu sagatavošana, gatavošanās dažādiem konkursiem, kur sekmības procents parasti ir ļoti zems. Pēc projektu apstiprināšanas seko tā realizācija un administratīvs darbs ar atskaitēm. Selekcijas nozarē nodarbinātiem ir daudz dažāda fiziska darba, kas saistīts ar izmēģinājumu iekārtošanu, novērojumu veikšanu, ražas novākšanu, analīzi utt.

Pavasaris ir sēšanas un stādīšanas laiks. Ar ko pavasara mēneši ir īpaši Jūsu darbā?

– Pavasaris mūsu pētniecības centrā ir stresains laiks. Sagatavošanās darbi sējai un stādīšanai sākas jau ziemā, jo runa ir par simtiem un tūkstošiem materiāla, kas jāiesēj vai jāiestāda. Tas nozīmē tūkstošiem mazu, ar numuriem apzīmētu paciņu un kastīšu, kur salikts precīzs sēklu vai bumbuļu skaits. Viss sagatavošanās un sējas laiks ar laikapstākļu ietekmi ir ļoti saspringts periods, kad tiek ķerts katrs brīdis, lai var tikt

uz lauka un padarīt maksimāli daudz.

Mans tiešais darbs pavasarī ir kartupeļu atveseļošanas laboratorijā, kur veicam kartupeļu sākotnējās sēklaudzēšanas darbu, pavairojam no vīrusu slimībām brīvus kartupeļu augus mēģenēs, lai pēc tam izstādītu siltumnīcā un iegūtu pirmās paaudzes sēklas materiālu. Mums stādīšanas sezona sākas jau decembrī, kad veicam pirmos pavairojumus, un turpinās nemitīgi. Aprīlis ir kulminācijas laiks, kad ļoti intensīvi notiek pavairošanas darbs, maijā jau dodamies uz siltumnīcu stādīt. Manā atbildībā ir arī kartupeļu ģenētisko resursu lauka kolekcija, līdz ar to paralēli jāplāno arī lauka darbi, plāni un shēmas. Jāpiedalās arī kolekcijas stādīšanā. Šobrīd visus laukus ar selekcijas materiālu un šķirņu izmēģinājumiem apstādām ar rokām, kas aizņem vairākas dienas. Tā kā iesaistos dažos projektos, kas saistīti arī ar lauku izmēģinājumiem, paralēli notiek šo darbu plānošana.

Kāds ir kartupeļu ceļš līdz brīdim, kad tie kļūst par sertificētu sēklas materiālu?

– Likuma izpratnē sēklas kartupeļi ir tikai tādi, kas ir oficiāli sertificēti, izgājuši visas nepieciešamās pārbaudes un uz tiem ir etiķete, kas apliecina, ka veikta sertificēšana. Tas garantē, ka būs tieši tā šķirne, kas rakstīta uz etiķetes, ka nebūs karantīnas slimību, no kurām vispostošākā, kas arī Latvijā šur tur sastopama, ir gredzenpuve. Un garantē, ka nekarantīnas slimības būs zem pieļaujamā izplatības sliekšņa. Kartupeļiem vissarežģītāk ir ar vīrusu slimībām, jo, kad tie ir inficēti (pamatā pārnēsā laputis, arī mehāniskā ceļā), inficētais augs rada slimus pēcnācējus. Stādot ar vīrusu slimībām inficētus bumbuļus, pavairojam tālāk šo vīrusu, un šis augs (lapas satur vīrusa daļiņas, ko pārnēsā laputis) inficē nākamās augus. Slimība ir sistēmiska – ja parādījusies, nekur nepazudīs. Tad notiek tas, ko senos laikos agrāk cilvēki sauca par katupeļu izvēršanu, arī par kartupeļu deģenerācijas slimībām, kad samazinās raža un ražas kvalitāte. Līdz sertificētam sēklas materiālam ir septiņas lauka paaudzes pavairošanai. Šim ceļam jāsākas ar no vīrusu slimībām un citiem patogēniem un no karantīnas slimībām pilnīgi brīva materiāla, ko iegūstam pēc kartupeļu atveseļošanas. Laboratorijā mēģenēs glabājas kolekcija ar atveseļotiem kartupeļu mikroaugiem, un, kā jau iepriekš minēju, šos augus, daudzkārt pavairojot un izstādot siltumnīcā, iegūstam no vīrusiem brīvu materiālu. Nākamajā gadā kartupeļi aiziet uz pirmo lauka paaudzi, kur uz lauka ir iespējamas vairākas sēklu kategorijas un paaudzes. Septiņas lauka paaudzes vajadzīgas, lai iedzīvotāji varētu atļauties nopirkt sēklas materiālu, jo sākam ar dažiem bumbuļiņiem, kur katrs no tiem izmaksā ļoti dārgi, bet, daudzkārt uz lauka tos pavairojot, pieaug ražas apjoms, līdz ar to samazinās produkta cena.

Cik kartupeļu šķirnes ir pieejamas Priekuļu pētniecības centrā?

– Sēklas materiālu audzējam tikai Priekuļos izveidotām jeb selekcionētām kartupeļu šķirnēm. Vēsturiski Priekuļos ir izveidotas 48 šķirnes, lielākā daļa no tām pieejamas mūsu kolekcijā. Sēklas materiālu varam ražot tām šķirnēm, kas reģistrētas augu šķirņu katalogā, kur parasti tiek iekļautas jaunākās šķirnes, bet uzturam katalogā arī ļoti populāras senāk veidotas šķirnes. Pašlaik mēs sēklaudzēšanu veicam 13 Priekuļos izveidotām šķirnēm, kas ir gan pēdējos 20 gados izveidotas, gan arī senajām, kas ir ļoti pieprasītas, piemēram, ‘Agrie Dzeltenie’ un ‘Brasla’. Kā pieņemam lēmumu, ko izslēgt no kataloga? Tam vieglprātīgi pieiet nevar, jo šķirnes uzturēšana katalogā maksā zināmu naudas summu, līdz ar to jāreķina, cik šķirnes tur varam uzturēt. Šobrīd plānojam pamazām atteikties no agrās šķirnes ‘Madara’, jo tā ir viena no mūsu retajām šķirnēm, kurai nav ģenētiskas izturības pret nematodēm. Šogad augu šķirņu katalogā tika iekļauta jaunākā šķirne ‘Vilmara’ – agra šķirne galda patēriņam (samērā miltaina), sēklas materiāls vēl nav pieejams, jo pēc likumdošanas sēklu drikstam sākt oficiāli ražot, kad šķirne ir iekļauta katalogā. Šogad drikstam sākt ražot pirmo siltumnīcas bumbuļu paaudzi, tāpēc atkal paies zināms laiks, līdz sēkla būs pieejama.

Vai kartupeļu šķirņu pētnieki tiekas ar lauksaimniekiem, iepazīstina ar kartupeļu dažādību, šķirņu īpašībām?

– Jā, noteikti. Tie, kam ir konkrēti jautājumi, vērsas pie mums, bet katru gadu jūlija sākumā rīkojam lauka dienu, kur parasti aicināti visi interesenti. Tēmu loks ir ļoti plašs, notiek lauku apskate, ir iespēja apskatīties, kā šķirne izskatās uz lauka, aprunāties ar pētnieku. Mazie audzētāji parasti vēlas

Foto - no personīgā arhīva

Darbā. Ilze Dimante kartupeļu atveseļošanas laboratorijā.

agras šķirnes. Latviešiem pārsvarā aktuālas miltainas šķirnes, kaut gan tas mainās, jo, piemēram, Rietumeiropā daudz populārākas ir tā dēvētās vaskainās jeb salātu tipa. Esam novērojuši, ka arī jaunākajai paaudzei tās sāk patikt labāk. Priekuļos tādu šķirņu ir maz – agrā šķirne ‘Monta’ un viena no jaunākajām šķirne ‘Rigonda’, kas ir maz miltaina. ‘Montu’ saucam par rasola tipa kartupeļiem, jo tie nav tik miltaini. Runājot par mikstuma krāsu, interesanti, ka Latvija sadalās divās zonās. Pamatā esam dzelteno kartupeļu ēdāji, bet Latgalē arvien populāri ir baltie kartupeļi. Balts mikstums ir šķirnei ‘Imanta’, kas labi der fri kartupeļu pagatavošanai un dažādiem cepšanas veidiem. Priekuļos mums ir ‘Agrie Dzeltenie’, ko zina gandrīz katrs, ‘Monta’, ‘Rigonda’, ‘Madara’, ‘Lenora’, ‘Brasla’, ‘Gundega’, ‘Mandaga’, ‘Madgalena’, ‘Imanta’ vai cietes ražošanai īpaši piemērotā šķirne ‘Jogla’, tāpat ārkārtīgi ražīgā šķirne ‘Prelma’ un tagad reģistrētā šķirne ‘Vilmara’. Tās ir radītas Latvijā, šim šķirnēm audzējam sēklas materiālu, bet pārējās nāk no Rietumu selekcijas kompānijām – pamatā no Vācijas un Nīderlandes. Selekcijas process notiek ārvalstīs, Latvijā sēklas ievestas un pavairotas vienu gadu, līdz nonāk tirdzniecībā. Latvijas iedzīvotāji, iegādājoties šos kartupeļus, netiešā veidā samaksā autoratlīdzību šim lielajam selekcijas kompānijām, jo arī šķirņu izplatīšana ir regulēta tāpat kā dziesmas, mūzika vai rakstītie autordarbi. Arī šķirne ir autor-darbs, un arī šķirni regulē dažādi nosacījumi, par tās izmantošanu ir jāmaksā autoratlīdzība. Vai Latvijā to dara? Ļoti mazā mērā, jo process lielajiem saimniekiem ir brīvprātīgs.

Dažkārt sabiedrībā izskan viedoklis, ka kartupeļi satur daudz cietes, līdz ar to šo produktu nebūtu vēlams lietot tiem, kurus uztrauc liekais svars.

– Jā, kartupeļi satur cieti, tāpēc tos mēdz ierindot vienā uztura šķīvī ar graudaugiem, bet kartupeļi bez cietes satur arī daudz citu vērtīgu uzturvielu, kas tos tomēr padara par dārzeņiem. Līdz ar to kartupelis tiek uzskatīts par cieti saturošu dārzeņi. Pašlaik pasaulē (Amerikā, Austrālijā u.c.) ir kustības, kas mēģina popularizēt kartupeļus kā labos ogļhidrātus, kā lētu un vērtīgu dārzeņi. Mūsu galda kartupeļi satur vidēji 14–16% cietes, bet pamatā tie sastāv no ūdens. Daudz vairāk cietes satur, piemēram, rīsi, ko daudzi izvēlas kā alternatīvu kartupeļiem. Kartupeļi ir labs C vitamīna avots, tie ir ļoti bagāti ar kāliju, ko parasti iesaka sirds veselībai, satur arī fosforu, magniju, kalciju, dzelzi un citas vērtīgas vielas. Visinteresantākais ir tas, ka kartupeļus neuztveram kā proteīna augu, un tas ir pareizi, jo 100 gramos kartupeļu vidēji ir tikai 2 grami proteīna. Bet šis proteīns, kas ir kartupeļos, pēc savas bioloģiskās uzturvērtības no visiem pasaules proteīniem, ir vistuvākais olas baltumam. Savukārt olas baltums tiek pieņemts kā etalons ar vērtību 100 punkti, tad nākamais, kas pēc bioloģiskās vērtības ir 98 vai 99 punkti, ir tieši kartupeļu proteīns. Piena, sojas un cits proteīns ir ar krietni zemāku vērtību. Proteīna kartupeļos ir maz, bet tas ir ļoti augstvērtīgs. Savā laikā ir bijušas tautas Eiropā, kas ilgstoši pārtikušas gandrīz tikai no kartupeļiem, bet spējušas veiksmīgi uzplaukt, jo kartupeļi nodrošina cilvēku ar visām uzturvielām. Vienīgi, kā kartupeļos nav, ir D vitamīns un tauki.

*Turpinājums 5.lpp.

Foto - no personīgā arhīva

Kartupeļi. Dažādu formu, krāsu un garšu otrā maize iemūžināta kartupeļu dzimtenē – Peru.

*Sākums 4.lpp.

Saruna ar zinātnieci

Kurās vēl valstīs, līdzīgi kā Latvijā, kartupelis ir otrā maize jeb viens no iecienītākajiem produktiem? Vai šķirnes, ko piedāvā Priekuļos, ir sastopamas arī citās valstīs?

– Man arī pirms gadiem bija interesanti uzzināt, ka Latvijā neesam unikāli, saucot kartupeļus par otro maizi, tā tos mēdz dēvēt arī daudzās citās zemēs. Interesanti, ka gandrīz katrā Eiropas valstī ir vismaz viens nacionālais ēdiens, kas ir no kartupeļiem. Piemēram, lietuvieši ir izcili dažādu ēdienu radīšanā, Šveicē ir pankūkas, Spānijā – omlete u.c. ēdieni. Ir valstis, kur cilvēki arvien domā, ka kartupelis ir tipisks šīs valsts augs, gandrīz vai izcēlies viņu valstī, kaut gan zināms, ka kartupeļi nāk no Dienvidamerikas. Kartupelis pasaulē ir oficiāli atzīts kā pārtikas drošības augs, kas nozīmē, ka tas ir pieejams un to var atļauties iegādāties. Kartupeļiem no visiem lielākajiem laukaugiem vajag vismazāk zemes, lai saražotu vislielāko enerģijas daudzumu. Lai tie augtu, nepieciešami vismaz trīs mēneši gadā bez sala un salnām, un to var nodrošināt gandrīz katrā vietā. Dažviet, piemēram, Ēģiptē, tos audzē ziemā, jo vasarā ir pārāk karsts. Pasaulē lielākās kartupeļu audzētājvalstis pašlaik ir Ķīna un Indija. Kartupeļi Ķīnā ir pasludināta par atbalstāmo sugu, kuras izplatība un audzēšana jāpalielina, un viens no iemesliem – tie nodrošina pārtikas drošību. Svarīgi Latvijā turpināt audzēt kartupeļus un izvēlēties mūsu zemē veidotas šķirnes, tādējādi atbalstot mūsu selekciju un sēklu audzēšanu šodien, lai varbūt x stundā būtu ko stādīt. Var notikt tā, ka valstis savas šķirnes sēklas krīzes gadījumā no valsts ārā nelaiž un citiem nedod.

Kas nepieciešams, lai izaugtu laba kartupeļu raža? Cik bieži būtu jāatjauno stādāmais materiāls piemājas dārzā īpašniekiem?

– Kas ir laba kartupeļu raža – daudz kartupeļu vai garšīgi kartupeļi? Jebkurā gadījumā izvēle sākas ar šķirni, reizēm ļoti ražīga šķirne nenozīmē, ka tā būs arī ļoti garšīga. Var būt tā, ka patik kāda konkrēta ļoti iecienīta, sena, varbūt mantota šķirne, kas nebūt nav ļoti ražīga. Kas vajadzīgs, lai izaugtu laba raža? Pareizā šķirne, kas jums patīk, veselīgs sēklas materiāls un augsne – pietiekami irdena, bagāta ar skābekli, vēlams

nodrošināt arī vienmērīgu mitruma daudzumu. Lai arī Latvijā tas nav ļoti ierasts, citur pasaulē kartupeļi ir laistāmā kultūra. Pat tādās ar nokrišņiem bagātās zemēs kā Beļģija un Skotija, kur tiklīdz dažas dienas vai nedēļu nelist, tiek palaistas laistīšanas sistēmas. Tas dod vienmērīgu augšanu, lielāku ražu un labāku ražas kvalitāti.

Attiecībā uz sēklas materiāla atjaunošanu, var gadīties, ka cilvēkiem desmitgadēm ir viena un tā pati šķirne, un viņus tas pilnībā apmierina. Reizēm šķirnes ir ļoti izturīgas un neslimo, vai arī cilvēku vienkārši apmierina rezultāts. Sēklas materiāls ir jāatjauno katru gadu, bet reālajā dzīvē – vajadzētu atjaunot katru otro vai trešo gadu. Mums nav ļoti ierasts, bet citur pasaulē, īpaši Eiropā, katru gadu nopērk sertificētu sēklu, kur zina, ka tur viss būs kārtībā. Jāatceras, ka mazdārziņu rajonos, kur daudzi audzē kartupeļus un kur sēklas materiāls netiek atjaunots, slimību izplatība ir ļoti liela.

Viena no problēmām, kas uztrauc kartupeļu audzētājus, ir lakstu puve. Vai viens no risinājumiem būtu iegādāties atbilstošu kartupeļu šķirni, un kura tā būtu?

– Jā, lakstu puve kartupeļu audzēšanā visā pasaulē ir problēma numur viens gan selekcijas programmās, gan augu aizsardzības līdzekļu izstrādē. Latvijā labā ziņa ir tā, ka lakstu puve ierodas apmēram mēnesi vēlāk nekā citur Eiropā, līdz ar to raža uz to laiku daudz maz ir izveidojusies. Lielajiem (konvencionālajiem) audzētājiem galvenais cīņas paņēmieni ir fungicīdu smidzināšana. Jā, risinājums ir izturīgu šķirņu izvēle. Ir šķirnes, kas ir izturīgākas pret lakstu puvi, bet parasti tās ir vidēji vēlās un vēlās šķirnes. Agrās šķirnes parasti ir mazāk izturīgas, bet tām ir priekšrocība, ka raža parasti jau ir izveidojusies un slimība milzīgus postījumus nenodara. Vēl paņēmieni, kas noder nelieliem audzētājiem, ir stādīt jau iediedzētu sēklu, līdz ar to par nedēļu vai divām paātrināt augu attīstību un apsteigt lakstu puvi.

Garšas īpašības ir svarīgs faktors šķirnes izvēlē. Kā izdodas apvienot izturību pret slimībām un izcilu garšu?

– Garšas īpašības ir gaumes jautājums. Pasaulē ļoti labi

izdodas apvienot slimību izturību un garšas īpašības, bet šis darbs ir ārkārtīgi dārgs. Rietumos šķirnes izveide izmaksā vairāk nekā miljonu eiro, pie mums izmaksas ir daudz mazākas, jo nav iespēju ieguldīt tik daudz līdzekļu. Līdz ar to rezultāti nedaudz atšķiras, mums iet grūtāk ar izturības, garšas un ražas līmeņa savienošanu, bet nevaram reģistrēt jaunu šķirni, ja tā ar savu ražu nepārspēj kādu standartšķirni, ar kuru salīdzina.

Vai ārzemju braucienos rodāt arī kādu brīdi, lai tuvāk iepazītu citas valsts kultūru, dabu? Kā mēdzat atpūsties?

– Jā, darba braucienos dodos bieži. Braucieni sadalāmi divās grupās – zinātniskās konferences un pieredzes apmaiņas braucieni, kad ir jāizpēta kāds specifisks jautājums. Kartupeļu pasākumi mani aizveduši uz Peru – kartupeļu dzimteni, esmu bijusi Austrālijā, Amerikā, Kanādā, Āzijā u.c. Kartupeļi ir man atvēruši pasauli. Vai ir laiks vēl ko iepazīt? Ir dažādi. Konferencēs tradicionāli viena diena ir lauku diena, kad brauc uz kādu audzēšanas saimniecību, pārstrādes rūpnīcu vai apmeklē kādu zinātnisku institūciju. Lauku dienas ekskursijā parasti iekļauj arī kādu vēsturisku vai dabas objektu. Konferenču vakariņās tiek sniegti priekšnesumi, kur īpaši mazākās valstis cenšas iepazīstināt ar savas zemes kultūru. Reizēm uz sava rēķina paņemu dienu vai divas, ko izmantoju konkrētas valsts apskatei, lai papildus ko redzētu.

Bez darba braucieniem mēdzu ceļot arī privāti. Kādreiz tie bija ārkārtīgi zema budžeta braucieni, tagad varu atļauties arī dārgākus ceļojumus. Man patīk ceļot vienai vai pavisam nelielā grupiņā. Vislabāk patīk vietas ar pasaules malas sajūtu, kur nostāties un šķiet, ka tur beidzas zeme. Parasti tās ir salas. Ļoti patika ceļojums uz Dānijai piederošajām Fēru salām, kas bija ar šo pasaules malas sajūtu, tāpat uz Azoru salām Atlantijas okeānā, bet visvairāk pēc šīm sajūtām mana zeme ir Islande, kur esmu bijusi divas reizes. Parasti izvēlos braukt tur, kur ir vairāk dabas tūrisma iespēju, lai dotos pārgājienos vai baudītu tādas lietas, kas Latvijā nav pieejamas, piemēram, karstie avoti vai kalni. Esmu bijusi visos kontinentos, izņemot Antarktīdu. Ja brīvdienās būtu jāizvēlas starp koncertu un pārgājienu dabā, tad izvēle būtu par labu dabai.

Kultūra

Ar radošu pieeju un humora dzirksti

Foto - no personīgā arhīva

Aizvadītajā piektdienā Briežuciema tautas namā notika pozitīvs, atraktīvs un iedvesmojošs konkurss “Supervecmāmiņa”.

“Pirms astoņiem gadiem jau organizējām šādu konkursu. Toreiz lielākoties bija praktiski uzdevumi, bet šoreiz vairāk likām uzsvāru uz intelektuālām un mākslinieciskām aktivitātēm. Lai gan par uzdevumiem tos īsti nevar saukt, jo nekādus punktus žūrija neskaitīja, bet piešķīra nominācijas. Katra dalībniece saņēma tencinājumus par dalību un suvenīru piemiņai ar uzrakstu “Supervecmāmiņa,” atklāj Briežuciema tautas nama vadītāja ZITA MEŽALE. Vienu galveno balvu žūrija tomēr piešķīra, un tā ir “Supersupervecmāmiņa”. Šo titulu saņēma briežuciemiete Lucija Markova, kura jau ir vecvecmāmiņa, un, lai arī cienījamā vecumā, ir aktīva, radoša un pozitīva. Konkursā, kā stāsta tautas nama vadītāja, piedalījās 14 vecmāmiņas, bet, ja ņem vērā, ka divas komandas sastāvēja no trim vecmāmiņām (viena konkursante un divas palīdzes, komandā vajadzēja būt vecmāmiņai un diviem palīgiem), tad kopā piedalījās 18 vecmāmiņas. Palīgi bija gan vecmāmiņu bērni, gan mazbērni, māsa vai māsiņas, vienai konkursantei – arī vīrs. Kopā ar vecmāmiņām uz pasākumu bija atnākuši līdzjutēji un skatītāji, kurus konkursa vadītāja Anita Strapcāne arī iesaistīja aktivitātēs. “Bērniem, šķiet, vairāk patika dejošanas uzdevums, bet pieaugušajiem – vecmāmiņu koku kari, kur atklājās dalībnieku ne tikai muzikālās dotības, kas nebija galvenais, bet arī izdoma, radoša pieeja un humora dzirksts. Pasākumā bija jautri un mājīgi. Aktivitāšu vadītāja A.Strapcāne konkursā bija kā odziņa uz tortes, jo viņa 2015.gadā guva uzvaru Latvijas vecmāmiņu konkursā. Anita veltīja siltus vārdus arī pārējām vecmāmiņām, kuras bija klātesošas pasākumā. Muzikālās pauzes dāvāja Salnavas kapela “Sveicinojam vielejam” un konkursantes Ludmila Logina no Lazdulejas mazdēls Arvids Sidorovičs. Prieks, ka konkursantes bija padomājušas arī par komandu noformējumu un stāstījumu par sevi, ģimeni, mazbērniem. Izskanēja ne mazums smieklīgu atgadījumu no mazbērnu dzīves,” atklāj Z.Mežale, piebilstot, ka ir doma sarīkot konkursu arī vectētiņiem, kāds notika pirms astoņiem gadiem.

Titula “Supersupervecmāmiņa” ieguvēja. Lucija Markova (attēlā) atklāj, ka konkursa uzdevumi nebija grūti, pasākums bijis pārdomāts: “Zita ir izdomas bagāts cilvēks, viņa arī mani uzaicināja piedalīties.” Lucija ir mamma trim meitām, vecmamma četrām mazmeitām un vienam mazdēlam, kā arī vecvecmamma vienam mazmazdēlam. Ikdienā seniore ravē puķes, rūpējas par siltumnicu un dara citus saimnieciskus darbiņus, brīvajos brīžos lasa grāmatas un risina krustvārdu mīklas, lai, kā pati saka, neierusē atmiņa. “Tad, kad auga meitas, strādāju lopkopībā, brīva laika bija maz, toties vēlāk varēju palīdzēt auklēt mazbērņus. Meitas un mazbērni mani bieži apciemo, palīdz darbos. Labi, ka veselība turas! Ikvienai ģimenei vēlu uzturēt draudzīgas attiecības, vairāk pievērst uzmanību bērniem, kad viņi vēl mazi, jo ne jau skola vien māca bērnus,” teic L.Markova.

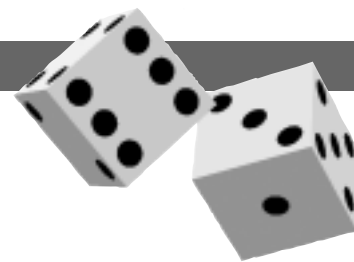

Foto - no personīgā arhīva

Sagatavoja A.Socka

Pirmsvēlēšanu diskusija

Vienāda pieeja visiem

Pirms 7.jūnija pašvaldību vēlēšanām laikraksta “Vaduguns” redakcija aicina visus politiskos spēkus, kuri kandidēs vēlēšanās, tikties ar saviem vēlētājiem. 6.maijā Rugāju Tautas namā norisinājās pirmā tikšanās ar astoņiem polisko spēku pārstāvjiem (izņemot sociāldemokrātisko partiju “Saskaņa”), kuri atbildēja uz iedzīvotāju un laikraksta “Vaduguns” sagatavotajiem jautājumiem. 13.maijā šāda tikšanās notiks Viļakas kultūras namā, 20.maijā – Baltnavas kultūras namā, bet 27.maijā – Balvu Kultūras un atpūtas centrā.

Tikšanās dalībnieki: JĀNIS TRUPOVNIEKS (Latvijas Zaļā partija); EVA SMIRNOVA (“Latvijas attīstībai”); AIJA MEŽALE (Nacionālā apvienība “Visu Latvijai!”- “Tēvzemei un Brīvībai/LNNK”); ANDRIS ZELČS (Jaunā Vienotība); IVETA ARELKEVIČA (Latgales Partija); ARNIS VOIKA (Latvija Pirmajā Vietā); INTA KAĻVA (Zaļo un Zemnieku savienība); MĀRCIS IEVIŅŠ (“Suverēnā vara”, Apvienība “Jaunlatvieši”). Diskusiju vadīja EDGARS GABRANOVŠ (Ziemeļlatgales laikraksta “Vaduguns” redaktors).

Kāpēc jābalso par Jūsu sarakstu?

A.VOIKAS: – Esam jauns politiskais spēks, apņēmības un enerģijas pilni, vērsti uz pozitīvām pārmaiņām un dzīves kvalitātes uzlabošanu Balvos, uz to, lai cilvēki vēlētos atgriezties Balvos un dzīvotu patīkamā vidē. Savā sarakstā balstāties uz uzņēmējdarbību un pašvaldības darbinieku iegūto pieredzi.

M.IEVIŅŠ: – Mēs iestājamies par tādām svarīgām tēmām kā demogrāfiskais stāvoklis Balvos, neizbraucamie ceļi, kas katru pavasari un rudenī skar katru iedzīvotāju. Par mums jābalso, jo esam jauns politiskais spēks un esam gatavi iet no durvīm uz durvīm, lai kopā risinātu problēmas, kas skar mūs visus.

E.SMIRNOVA: – Par mums jābalso, jo balstāties uz to, ka šajā nestabilajā laikā iedzīvotājiem svarīgākais ir drošība. No visiem sarakstiem esam vienīgie, kas pasaka, ka pašvaldībai skaidri jākomunicē, kā iedzīvotājiem rīkoties krīzes laikā.

J.TRUPOVNIEKS: – Esam visnenākā partija Latvijā, kas dibināta vēl pirms Neatkarības deklarācijas pasludināšanas 4.maijā. Viss saraksta kodols ir partijas biedri, dedzīgi atbalstītāji un vienādi domājošie. Mēs katrs savu iztiku protam nopelnīt ārpus pašvaldības un valsts darba, lielākā vai mazākā uzņēmējdarbībā. Esam pārtikuši un nodrošināti, ar lielām ģimenēm, bērniem un mazbērniem. Par mums jābalso, jo protam rīkoties ar savu naudu, tātad protam rīkoties arī ar pašvaldības iedzīvotāju naudu. Protam sistēmiski domāt, veidot pārvaldes struktūru, kas ir pašvaldības darba pamatā.

IVETA ARELKEVIČA: – Mūsu priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs šodien nevarēja ierasties, jo šobrīd Eiropas Komisijā gatavo Kohēzijas fonda vizīti Balvu novadā, kas plānota 10. – 11.jūnijā

un kuras laikā risinās jautājumus par finansējuma piesaisti Balvu novada uzņēmējdarbībai. Latgales partija – tā ir stabilitāte. Lai arī iepriekšējā periodā mums gājis grūti, paskatoties visas Latvijas mērogā, arī citiem ir grūti, bet mums ir pieredze, un mēs varēsim izdarīt.

A.MEŽALE: – Mūsu sarakstā ir jaudīgi uzņēmēji un jauni speciālisti. Politikā esam jau diezgan ilgu laiku. Stabili sadarbojamies ar partiju arī valsts līmenī. Svarīgi, lai iedzīvotāji balso par mums un izlasa mūsu programmā pausto. Būtiski, lai arī citu partiju un iedzīvotāju vēlmes sakristu ar mūsējām. Un lai šo četru gadu laikā kaut daļu no šiem jautājumiem virzām uz rezultātu. Mūsu prioritātes ir ģimene, uzņēmējdarbība un drošība. Ģimene – tie ir pabalsti un izglītība. Uzņēmējdarbība – tie ir granti un uzņēmēju sadzirdēšana, bet drošība – tie ir ceļi un dzeramā ūdens krātuves.

I.KAĻVA: – Palabojot Jāni Trupovnieku, visvecākā partija ir mūsējā. Mūsu atslēgas vārdi ir, pirmkārt, uzņēmēji. Ja nebūs uzņēmēju, šeit nekā nebūs. Otrā vietā ir infrastruktūra. Ne tikai ceļi. Treškārt, ģimenes. Solām 1000 eiro pabalstu par viena bērna piedzimšanu, un tas nav nepaceļams ar mūsu budžetu. Nākamais – Eiropas Struktūrfondi un izglītības kvalitāte.

A.ZELČS: – Par mums jābalso, jo “Vienotība” pārstāvēta visos līmeņos, sākot ar Eiropas Savienību, kur zināmākais mūsu partijas pārstāvis ir Valdis Dombrovskis. Esam pārstāvēti Saeimā un Ministru kabinetā. Tāpēc jābalso par šo partiju.

Vai pagastu apvienību izveidošana novadā ir attaisnojusies? Kas Rugāju apvienības teritorijā ir akūtie darbi? Rugāju vārds pieminēts tikai partijas “Latvijas attīstībai” programmā, solot atbalstīt Balvu pansionātu, Rugāju un Viļakas aprūpes centrus.

A.ZELČS: – Apvienības vēl nav *ieskrējusi* un savas vajadzības izsaka, veidojot šī gada budžetu. Pieļauju domu, ka nākamajā gadā šīs vajadzības būs konkrēti zināmas – gan par ceļiem, gan infrastruktūras objektiem, gan skolēnu pārvadājumiem un skolu tīklu. Manā skatījumā, vēlmes vēl šobrīd tiek prioritizētas.

I.KAĻVA: – Katra apvienība jāvērtē atsevišķi. Rugāju apvienībai ir paveicies ar vadītāju, un kopumā tā vērtējama kā laba. Taču mūsu partija atbalstītu modeli, kur katrā pagastā ir cilvēks, pie kura var atnākt. Vienalga, vai tur dzīvo 200, 500 vai 1500

cilvēki. Šo modeli varētu pārskatīt. Domāju, ka vairāku apvienību izveidošana bija nepareizs lēmums, bet par to var runāt un debatēt. Darba procesā tas ir lemjams.

A.MEŽALE: – Kad likām kopā piecus pagastus, šķita, ka viss būs kārtībā. Kad sākās darbība, manā skatījumā, nav skaidrs, kāds būs deputātu sastāvs. Varbūt tomēr pāriet uz trim, jo Rugāju apvienības teritorijā ir ļoti liela ceļu kilometraža. Kāpēc mēs, deputāti, tā lēmām? Jo ņēmām vērā konkrētus centrus. Un te ir vairāk tehnikas, inventāra un spēka, ar ko šo teritoriju sakopt. Ļoti svarīgi – kas šo apvienību vada, kādi tur ir saimnieki, kāds – atalgojums, iedzīvotāju skaits, jāskatās arī, kādi darāmie darbi. Rugāju apvienībā tie ir skolēnu pārvadājumi, ceļu jautājums, arī pagasta mājas piepildījums un kultūras dzīve

I.ARELKEVIČA: – Lielākā daļa teiktu, ka bija labāk, esot katram savā novadā un pagastu pārvaldē. Taču dzīve ir tāda, kāda tā ir. Pagastu apvienības izveides pluss ir tas, ka apvienībā var mērķtiecīgāk plānot pieejamos tehnikas un cilvēku resursus. Rugāju apvienībai ir paveicies ar vadītāju. Bet tā tas ir katrā jomā. Cilvēkresursi ir visnozīmīgākie, vienalga, ko ar ko liek kopā.

J.TRUPOVNIEKS: – Uzskatu, ka ne visi pagasti ir pareizi apvienoti. Piemēram, Balvu pilsētu nevajadzēja likt kopā ar pagastiem, jo pilsētā ir daudz iestāžu, un tās problēmas ir nedaudz citādākas. Sadarboties, protams, var, bet tas neveicina Balvu pilsētas kā centra attīstību. Arī pagastiem vajadzētu skatīties, kādas funkcijas var centralizēt. Tā būtu zeme, mežs, tehnika, kā arī jāmeklē labs saimnieciskais vadītājs.

E.SMIRNOVA: – Man nav nojausmas, pēc kādiem kritērijiem pašvaldībā veidoja apvienības. Vai tām vajadzētu būt tādām, kādas tās ir šobrīd? Katrā pārvaldē svarīgs ir vadītājs. Šobrīd izskatās, ka katrā pagastā svarīgākais atbalsta centrs ir bibliotēka, uz kuru cilvēks var atnākt un nokārtot lietas, vai vismaz pajautāt, kur tālāk vērsties.

M.IEVIŅŠ: – Uzskatu, ka izveidot apvienības bija pareizi. Jo mūsu ir vairāk, jo vairāk varam padarīt. Katram pagastam ir savi resursi. Esot vienoti, viens otram varam vairāk palīdzēt un paveikt lielas lietas.

A.VOIKAS: – Ja godīgi, neesmu pamanījis krasas atšķirības pēc apvienību izveidošanas. Piekritu viedoklim, ka pilsētai būtu jābūt atsevišķi, jo pilsētai ir daudz nepaveiktu darbu. Runājot par Balviem, lielākā problēma esot nauda. Rugāju apvienībai ir paveicies, jo šeit ir uzņēmēji, spēcīgi vadītāji. Gribētu vērst uzmanību, ka katrai apvienībai būtu jādomā par ekonomiski izdevīgu līdzekļu tērēšanu. Vai tiešām Rugājos vajadzēja atjaunot bijušo pagasta pārvaldes ēku, ieguldot tik lielus līdzekļus?

Skaidro priekšvēlēšanu programmās pausto

E.Gabranovs katras partijas pārstāvim lūdza komentēt kādu no partijas priekšvēlēšanu programmā iekļautajiem solījumiem.

LATVIJAS ZAĻĀ PARTIJA

(“Atjaunosim iedzīvotāju uzticēšanos vietējai varai.”)

Pirmkārt, vai uzskatāt, ka cilvēki neuzticas vietējiem deputātiem? Otrkārt, kāds ir scenārijs, lai situāciju uzlabotu?

J.TRUPOVNIEKS: – Iedzīvotāji ir distancēti un attālināti. Arī šobrīd, priekšvēlēšanu laikā, runājot ar viņiem, izskan viedokļi, ka “nekas nemainīsies”, “par mums nerūpējas”, “par mums nenes atbildību, tikai tērē mūsu naudu, būvējot Rugājos un Baltnavā skaistas piliis”. Droši vien tās mājas ir vajadzīgas, bet nauda tomēr būtu jāizmanto prātīgāk. Uzticību vietējai varai atjaunosim caur iedzīvotāju konsultatīvajām padomēm.

A.MEŽALE: – Būsim godīgi. Ja nesadzird ievēlētu deputātu, vai sadzirdēs iedzīvotāju padomi?! Kad pēc vēlēšanām ievēlam domes priekšsēdētāju, izpilddirektoru, solām, ka strādāsim visi kopā, tandēmā un viens otru sadzirdēsim. Bet, risinot jautājumus, mūsu domas atšķiras. Iedzīvotāji to redz un dzird. Kad kolēģus pēc budžeta pieņemšanas aicināju nobildēties kopā, lai cilvēki redz, ka strādājam kopā un viens otru sadzirdam, atbildes nebija. Tur tā problēma. Ja konkrētam iedzīvotājam palīdzam, viņš ir apmierināts. Bet daudzi

netiek sadzirdēti, tādēļ ir neapmierināti. Jāpievērš lielāka uzmanība sadarbībai.

I.KAĻVA: – Savulaik, strādājot pašvaldībā, mums bija obligāts nosacījums – regulāri tikties ar iedzīvotājiem. Tā ir ļoti laba atgriezeniskā saite. Domāju, ka šis sasaukums to ir palaidis garām. Nevajag solīt, ja nevar izpildīt. Runājot par Rugājiem, lielākie objekti (sporta stadions, “Rasas pērles”, sporta zāle) – tas viss ir mūsu partijas veikums.

NACIONĀLĀ APVIENĪBA “VISU LATVIJAI!” – “TĒVZEMEI UN BRĪVĪBAI/KNNK

(“Apmaksāsim 50% no ceļa izdevumiem novada jauniešiem, kuri mācās vidējās profesionālās izglītības iestādēs Latgalē. Palielināsim atbalstu daudzdzīvokļu māju energoaudīta un tehniskā projekta izstrādei no 4000 uz 6000 eiro.

Palielināsim līdzfinansējumu no 20 000 līdz 30 000 eiro daudzdzīvokļu mājām piesaistīto teritoriju labiekārtošanai.

Palielināsim atbalstu privātmāju ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu pieslēgšanai no 500 uz 700 eiro.

Palielināsim projekta “Tava biznesa ideja Balvu novadā” grantu summu no 50 000 uz 70 000 eiro.”)

Visdāsnāk šajās vēlēšanās sola Nacionālā apvienība. Kur partija plāno ņemt naudu šo solījumu pildīšanai?

A.MEŽALE: – Tie nav lieli cipari mūsu budžetam. Tie nav

no gaisa izdomāti. Par grantu naudu 5000 eiro apmērā mūsdienās vairs neko nevar iegādāties. Varbūt par tiem septiņiem tūkstošiem varēs. Tā iznāk tie 70 tūkstoši 50 tūkstošu vietā, ko plānojam atvēlēt uzņēmējdarbības grantiem. Cenas pieaug visam, arī māju energoauditiem. Domāju, ka budžetā to visu spēsim sabalansēt, ja būsim vienoti un kolēģi man piekritīs. Tie nav simtiem tūkstošu.

E.SMIRNOVA: – Domāju, ka šie solījumi ir nesamērojami ar šī brīža budžetu, un neticu, ka tas ir iespējams. Nevajag melot vēlētājiem.

J.TRUPOVNIEKS: – Nav runa par meliem, bet ir dažādi ceļi. Vieni par šo naudas summu prot dzīvot un attīstīties, bet citam naudas vienmēr būs par maz. Jāuztaisa sava iekšējā revīzija, pārskatot gan struktūru, gan atbildību, gan ieteikumus. Katram būvobjektam iedalīti vairāki tūkstoši eiro neparedzētiem izdevumiem. Lūk, tur ir apslēpta nauda. Uzdevumi, kontrole, pārbaude un arī pateicība par labi paveiktu darbu. Mēs tērējam un izšķiežam savu naudu.

I.KAĻVA: – Papildinot teikto par to, kāpēc tērējam tik daudz naudas. Gadiem nevaram panākt, ka iepirkumos ir normāls darba uzdevums. Kam tas uzdevums jārisina? Tas ir izpildvaras jautājums. Ja nav darba uzdevuma, tad ir papildus izdevumi. Gadiem nevaram sakārtot jautājumus, kas saistīti ar būvvaldi. Tie ir jautājumi, kas bremzē uzņēmējdarbību. Gadiem runājam, ka Balvos nav nevienas siltinātas mājas. Te vairāk jāstrādā namu apsaimniekotājiem kopā ar izpildvaru.

LTV 1

5.15 “1.1. Aktuālā interviņa”.	
6.00 “Latvijas valsts himna”.	
6.02 “Ceturā studija”. Atk.	
6.30 “Rīta Panorāma”.	
8.35 “Mīlas viesulis 20”. Seriāls.	
9.30 “Solījums 3”. Seriāls.	
10.30 “Mīna Setembre”. Seriāls.	
11.30 “Maria Montessori”.	
Biogrāfiska drāma.	
13.10 “Kultūršoks”. Atk.	
13.25 “Vides fakti”. Atk.	
13.55 “ <i>De facto</i> ”. Atk.	
14.30 “Aculecinieks”. Atk.	
14.45 “Šodienas jautājums”.	
Atk.	
15.05 “Krustpunktā”.	
16.00 “Pašvaldību vēlēšanas 2025”. Priekšvēlēšanu	
bezmaksas aģitācija.	
18.00 “Dienas ziņas”.	
18.56 “Ceturā studija”.	
19.30 “Pasaules panorāma”.	
Raid. par ārpolitiku.	
20.00 “Panorāma”.	
20.37 “Šodienas jautājums”.	
21.05 “ <i>Latvijas Loto</i> izlozes”.	
21.20 “Kas notiek Latvijā?”	
22.45 “Nakts ziņas”.	
23.00 “Lielās patiesības”. Atk.	
23.30 “ <i>De facto</i> ”. Atk.	
0.05 “Ielas garumā”. Atk.	
0.35 “Patiesība”. Drāma.	
2.20 “Province”. Atk.	
2.50 “Starptautiskais <i>Eiropvīzijās</i> dziesmu konkurss”.	
Pirmais pusfināls. Atk.	

LTV 7

5.00 “Aizliegtais paņēmiens”.	
Atk.	
6.00 “Latvijas valsts himna”.	
6.03 “Projekts <i>Nākotne. Deutsche Welle</i> žurnāls”.	
6.30 “Rīta Panorāma”.	
8.35 “Šodienas jautājums”. Atk.	
9.00 “Pasaules meistarsacīkstes	
hokejā. Kazahstāna –	
Ungārija”.	
11.00 “Pasaules meistarsacīkstes	
hokejā. Spēļu apskats”.	
Atk.	
11.45 “Ceturā studija”. Atk.	
12.15 “ <i>De facto</i> ”. Atk.	
12.50 “Mīna Setembre”. Seriāls.	
13.45 “Vides fakti”. Atk.	
14.15 “V.I.P. – Veiksme. Intucija.	
Priats”. Atk.	
15.00 “Daudz laimes, jublār!”	
Atk.	
15.40 “Eiropa fokusā.	
<i>Deutsche Welle</i> žurnāls”.	
16.10 “Sporta studija.	
Aizkultises”. Atk.	
17.10 “Pasaules meistarsacīkstes	
hokejā. ASV –	
Norvēģija”. Tīšraide.	
19.55 “Globalizācija un mēs.	
<i>Deutsche Welle</i> žurnāls”.	

20.20 “Zinātnes noslēpumi”.

6.00 “Manas mājas ar *IKEA* 9”.

23.00 “Svarīgais trīs

minūtes”. Atk.

23.03 “Preses klubs”. Atk.

0.30 “Svarīgais trīs minūtes”.

0.33 “Aktuālais par karadar-

23.00 “Svarīgais trīs minūtes”.

23.03 “Preses klubs”. Atk.

0.30 “Svarīgais trīs minūtes”.

0.33 “Aktuālais par karadar-

19.00 “Zem klāja 7”. Realitātes

20.00 “Svarīgais trīs minūtes”.

21.50 “Baltazans 5”. Seriāls.

22.55 “Projekts *Runway* 13”.

2.30 “Svarīgais trīs minūtes”.

2.33 “Preses klubs”. Atk.

4.00 “Uz līnijas”. Atk.

4.30 “Ziņu *Top*”. Atk.

4.50 “Zinātnes noslēpumi”.

Dok. filmu cikls.

20.30 “Pasaules meistarsacīkstes

hokejā. Studija”. Tīšr.

21.10 “Pasaules meistarsacīkstes

hokejā. Latvija –

Zviedrija”. Tīšraide.

24.00 “Pasaules meistarsacīkstes

hokejā. Spēļu apskats”.

Tīšraide.

0.40 “Pasaules meistarsacīkstes

hokejā. Slovākija –

Francija”.

2.45 “Broukervuda 11”.

4.20 “Eiropa fokusā.

TV 3

5.00 “Animācijas seriāls”.

5.05 “Divarpus vīru 5”.

6.00 “Misters Bins”. Animācijas

6.25 “900 sekundes”.

8.45 “Kandīsa Renuara 6”.

9.55 “Mantinieki”. Seriāls.

10.55 “Solī pa solim”.

12.00 “Mani virtuves noslēpumi

10.55 “Solī pa solim”.

8.00 “Ziņu *Top*”. Atk.

9.00 “Svarīgais trīs minūtes”.

8.30 “Svarīgais trīs minūtes”.

8.33 “Aktuālais par karadar-

13.20 “Tumšas pabērni”.

13.00 “Personības kods 4”.

14.00 “Par Liepāju un

liepāņiem”.

14.30 “Aspērtens izaugsmei”.

15.00 “ReTV ziņas trijos”.

15.30 “Latvijas stāsti”.

16.00 “Ēdienkarte 2”.

16.30 “Tīkšanās vieta. Valmieras

novads”.

17.00 “Videmes Augstskolas

studentu īstīlmu izlase”.

17.15 “Reģionālās televīzijas

18.15 “Spried ar *Deļfī*”.

19.00 “ReTV ziņas septiņos”.

19.15 “Lūdaks un lēģendas.

TV 24

6.00 “Svarīgais trīs minūtes”.

6.03 “Preses klubs”. Atk.

7.30 “Uz līnijas”. Atk.

8.00 “Ziņu *Top*”. Atk.

8.30 “Svarīgais trīs minūtes”.

9.55 “Mantinieki”. Seriāls.

10.55 “Solī pa solim”.

12.00 “Mani virtuves noslēpumi

10.55 “Solī pa solim”.

8.00 “Ziņu *Top*”. Atk.

9.00 “Svarīgais trīs minūtes”.

8.30 “Svarīgais trīs minūtes”.

8.33 “Aktuālais par karadar-

13.20 “Tumšas pabērni”.

13.00 “Personības kods 4”.

14.00 “Par Liepāju un

liepāņiem”.

14.30 “Aspērtens izaugsmei”.

15.00 “ReTV ziņas trijos”.

15.30 “Latvijas stāsti”.

16.00 “Ēdienkarte 2”.

16.30 “Tīkšanās vieta. Valmieras

novads”.

17.00 “Videmes Augstskolas

studentu īstīlmu izlase”.

17.15 “Reģionālās televīzijas

18.15 “Spried ar *Deļfī*”.

19.00 “ReTV ziņas septiņos”.

19.15 “Lūdaks un lēģendas.

ReTV

23.50 “Līkteņa skartie”. Seriāls.

0.40 “Safriss”. Seriāls.

2.30 “Zilonis studijā”. Sarunu šovs.

3.25 “Vīnas melo labāk 8”.

6.00 “Svarīgais trīs minūtes”.

6.03 “Preses klubs”. Atk.

7.30 “Apspērtens izaugsmei”.

8.00 “Ziņu *Top*”. Atk.

9.00 “Svarīgais trīs minūtes”.

8.30 “Svarīgais trīs minūtes”.

8.33 “Aktuālais par karadar-

13.20 “Tumšas pabērni”.

13.00 “Personības kods 4”.

14.00 “Par Liepāju un

liepāņiem”.

14.30 “Aspērtens izaugsmei”.

15.00 “ReTV ziņas trijos”.

15.30 “Latvijas stāsti”.

16.00 “Ēdienkarte 2”.

16.30 “Tīkšanās vieta. Valmieras

novads”.

17.00 “Videmes Augstskolas

studentu īstīlmu izlase”.

17.15 “Reģionālās televīzijas

18.15 “Spried ar *Deļfī*”.

19.00 “ReTV ziņas septiņos”.

19.15 “Lūdaks un lēģendas.

LTV 1

5.10 “ <i>De facto</i> ”. Atk.	
5.45 “Kultūršoks”. Atk.	
6.00 “Latvijas valsts himna”.	
6.02 “Ceturā studija”. Atk.	
6.30 “Rīta Panorāma”.	
8.35 “Mīlas viesulis 20”. Seriāls.	
9.30 “Solījums 3”. Seriāls.	
10.30 “Mīna Setembre 2”. Seriāls.	
11.25 “Lielās patiesības”. Atk.	
11.55 “Aizliegtais paņēmiens”.	
Atk.	
12.55 “Pasaules panorāma”.	
Raid. par ārpolitiku.	
13.25 “Province”. Atk.	
13.55 “1.1. Aktuāla interviņa”.	
Atk.	
14.45 “Šodienas jautājums”. Atk.	
15.05 “Krustpunktā”.	
16.00 “Pašvaldību vēlēšanas 2025”. Priekšvēlēšanu	
bezmaksas aģitācija.	
18.00 “Dienas ziņas”.	
18.56 “Ceturā studija”.	
19.30 “Atzinoštie piekristies	
vīcienū maīšuti 3”. Dok.	
filmu cikls.	
20.00 “Panorāma”.	
20.37 “Šodienas jautājums”.	
21.10 “Gudrs, vēl gudrāks”.	
22.00 “Reģionālās televīzijas	
laidums.	
22.00 “Starptautiskais <i>Eiropvīzijās</i>	
dziesmu konkurss”. Tīšr.	
0.20 “ <i>ABBA</i> ”. Koncertfilma.	
2.00 “Latvijas sirsdziesma”. Atk.	
3.00 “Ceturā studija”. Atk.	
3.30 “Sporta studija”. Atk.	
4.15 “Vides fakti”. Atk.	
4.45 “Revidents”. Atk.	

LTV 7

5.00 “Province”. Atk.	
5.30 “Ceturā studija”. Atk.	
6.00 “Latvijas valsts himna”.	
6.03 “Pē stīres. <i>Deutsche Welle</i> žurnāls”.	
6.30 “Rīta Panorāma”.	
8.35 “Šodienas jautājums”. Atk.	
9.00 “Pasaules meistarsacīkstes	
hokejā. Kazahstāna –	
Dānija”.	
11.00 “Pasaules meistarsacīkstes	
hokejā. Spēļu apskats”.	
Atk.	
11.45 “1.1. Aktuālā interviņa”.	
Atk.	
11.35 “Aculecinieks”. Atk.	
12.55 “Mīna Setembre”. Seriāls.	
13.50 “Pasaules panorāma”.	
Raid. par ārpolitiku.	
14.20 “Sporta studija”. Atk.	
15.05 “Mīšļa <i>Latvietis</i> ”. Atk.	
16.40 “Projekts <i>Nākotne.</i>	
<i>Deutsche Welle</i> žurnāls”.	
17.10 “Pasaules meistarsacīkstes	
hokejā. Sveice – Vacija”.	
Tīšraide.	

19.50 “Ražots Vācijā. *Deutsche Welle* žurnāls”.

20.20 “Merdoka noslēpumi 11”.

21.10 “Pasaules meistarsacīkstes

23.00 “Svarīgais trīs minūtes”.

21.10 “Pasaules meistarsacīkstes

hokejā. Kanāda –

Austrija”. Tīšraide.

23.50 “Pasaules meistarsacīkstes

hokejā. Spēļu apskats”.

Tīšraide.

0.30 “Pasaules meistarsacīkstes

hokejā. Somija –

Slovēnija”.

5.05 “Divarpus vīru 5”.	
6.00 “Misters Bins 3”. Anim.	
6.25 “900 sekundes”.	
8.45 “Kandīsa Renuara 6”. Seriāls.	
9.55 “Mantinieki”. Seriāls.	
10.55 “Solī pa solim”.	
12.00 “Mani virtuves noslēpumi	
5”. Realitātes seriāls.	
13.20 “Ģatavo, ietaupi, neiznie-	
ko!” Kulīnārijās raid.	
13.45 “Istā vieta, īstais māioklis	
22”. Realitātes seriāls.	
14.50 “Noziēgumi tropos 4”.	
Seriāls.	
16.00 “Doktors Haus”. Seriāls.	
17.00 “Uztaisi pats!” Izkl. raid.	
18.10 “Ģetu gaidīāt? 5”.	
18.10 “TV3 ziņas īsumā”.	
18.10 “Kulīnārijās raidījums.	
19.10 “Bez tabu”.	
20.00 “TV3 ziņas”.	
20.45 “Degpunktā 15”.	
21.10 “Trākie kaimiņi 3”.	
Seriāls.	
21.50 “Zebra 9”. LV raidījums.	
22.05 “Violeta kā jūra 2”. Seriāls.	
23.25 “ <i>Rogue One. Zvaigžņu</i>	
karu stāsts”. Fantastikas	
filma.	
2.00 “Kobra 11-11”. Seriāls.	
3.00 “Istā vieta, īstais māioklis	
4.00 “Uztaisi pats!” Izkl. raid.	

TV3 Life

5.00 “Vīnas melo labāk 8”.	
Seriāls.	
5.30 “Tīēgo uzvaras bals”.	
6.00 “Manas mājas ar <i>IKEA</i> 10”.	
TV šovs.	
6.35 “Vēstnieka meita”. Seriāls.	
8.30 “Mani remonta noteikumi	
3”. Realitātes šovs.	
9.40 “UgunsGrēks 10”. Seriāls.	
12.00 “Zem klāja 7”.	
Realitātes šovs.	

13.00 “Pamāte”. Seriāls.

14.00 “Grelās anatomija 14”.

16.00 “Dzīvot nozīmē mīlēt”.

17.00 “Safriss”. Seriāls.

19.00 “Zem klāja 7”. Realitātes

šovs.

20.00 “Svairgi cepa slepkavība.

21.50 “Baltazans 5”. Seriāls.

22.55 “Projekts *Runway* 13”.

2.30 “Svarīgais trīs minūtes”.

2.33 “Preses klubs”. Atk.

4.00 “Uz līnijas”. Atk.

4.30 “Ziņu *Top*”. Atk.

4.50 “Zinātnes noslēpumi”.

Dok. filmu cikls.

20.30 “Pasaules meistarsacīkstes

hokejā. Studija”. Tīšr.

21.10 “Pasaules meistarsacīkstes

hokejā. Latvija –

Zviedrija”. Tīšraide.

24.00 “Pasaules meistarsacīkstes

hokejā. Spēļu apskats”.

JAUNĀ VIENOTĪBA

(“Attīstīsim un sakārtosim pašvaldības ceļu tīklu, realizējot projektus vismaz 100 km apjomā.”)

Kādā laika posmā tas notiks – viena vai četru gadu laikā? Kuri ceļi ir prioritāte Rugāju apvienībā?

A.ZELČS: – Gada laikā tas nebūs *paceļams*. Drīzāk četru gadu laikā, jo programma ir uz četriem gadiem. 25 km gadā – tas nav tik daudz. Ir izstrādāta ceļu remontu programma, kurā šie ceļi sakārtoti pēc prioritātes. Manuprāt, ieplānoti ceļa posmi arī Rugāju apvienības teritorijā, bet kuri konkrēti, to nepateikšu.

J.TRUPOVNIKS: – Patiesībā Balvu novadam piešķirtā nauda nav tik maza. Tuvu miljonam. Vajadzētu pārskatīt. Nevis Rugāju apvienības ceļi, bet Balvu novada ceļi! Jādomā novada mērogā, tad tos darbus var arī izdarīt. Arī mūsu programmā ir priekšlikums, ka iepirkums par vasaras, ziemas autoceļu uzturēšanu ir ilgtermiņā, nevis viena gada mērogā. Lai arī mūsu novada ‘ceļinieks’ var piedalīties konkursā, lai var nopirkt attiecīgu lāpstu, kausu vai ko citu un sniegt daudz kvalitatīvākus pakalpojumus.

I.ARELKEVIČA: – Prieks, ka pagastu apvienībās izdevās salikt prioritāro ceļu sarakstu, izvērtējot, kurā posmā ko vajag darīt. Iepriekš bija sajūta, ka laboja tos ceļus, pie kuriem skaļāk kļiedra, nedomājot par sistēmu. Bet šobrīd ir šī sistēma. Izveidots plāns turpmākajiem gadiem, pie kura turēties. Rugājos viens no prioritārajiem ceļiem ir Pāliņi–Gailiši.

I.KAĻVA: – Papildinot par Rugāju apvienības ceļiem. Liels prieks, ka apvienība cenšas vasarās ceļus atputekļot, īpaši, kur brauc fūres, piemēram, uz Silaines pusi. Konkrēti Golvaru ceļš. Tas ir liels pluss. Vajadzētu katrā pagastā noteikt vienu vai divus ceļus, kas būtu jārenovē pirmie. Par atputekļošanu – gods un slava.

A.MEŽALE: – Gribu papildināt, ka pašvaldība no “Latvijas Valsts ceļiem” pārņēma ceļus ļoti sliktā stāvoklī. Ļoti ceru, ka mēs, nākamie deputāti, kopā ejot, sakārtosim. Ir jāsakārto grāvis, ir jānoplanē novada ceļi, lai nav bedru. Šie jautājumi jāskata nopietni un regulāri.

J.TRUPOVNIKS: – Es nebiju deputāts, kurš atbalstīja valsts ceļu Pāliņi–Gailiši, Balvi–Upatnieki pārņemšanu. Briežuciems–Baltinava – jā. Jo tur bija loģika – 3,5 km, kas savieno vienu pagastu ar otru. Skolēnu pārvadājumi utt. Kādā stāvoklī pārņem ceļus no valsts? Tā ir noziedzība gan no Satiksmes ministrijas, gan no pašvaldības vadības puses. Tur nekādu loģiku nesaskatu. Runājot par prioritātēm, uzskatu, tas ir ceļš Briežuciems–Baltinava, jo pa šo 3,5 km posmu brauc skolēni.

I.ARELKEVIČA: – Vajadzētu vienlīdzīgu attieksmi pret visiem iedzīvotājiem. Ja ir plāns, tad pēc tā arī rīkojamies. Nevis tā, – ja trīs vai piecas reizes rakstu iesniegumus, man ceļu ar šo pretputekļu segumu nokaisa, bet kaimiņam, kas atrodas trīs kilometrus tālāk, nekaisa...

I.KAĻVA: – Rugājieši, atceraties, kad bija iesniegums, ka Tikaiņu ceļam vajadzētu asfaltu. Šis jautājums domē tika noraidīts. Tagad nezinu, kā tas tiek virzīts.

LATGALES PARTIJA

(“Maz liecību par to, ka tuvojas viegli laiki.”)

Daudzās programmās raksta, ka esam lieliska vieta, kur dzīvot – uz saulaino tāli. Jums rakstīts, ka nebūs viegli laiki. Kāda jēga startēt vēlēšanās?

I.ARELKEVIČA: – Varbūt tie politiskie spēki, kam vēl ir mazāk pieredzes, ir vairāk ar ilūzijām apveltīti, bet jebkurš saprot, ko var izdarīt reāli un plānveidīgi. Vai solīt? Nu kā var nesolīt? Solīt varam, bet domāju, ka labi apzināties, kādas ir Balvu novada un kādas – valsts budžeta iespējas. Mūsu partijas lielais pluss ir mūsu priekšsēdētājs, kurš skatās pāri mūsu valsts robežām un domā, kā piesaistīt arī Eiropas finansējumu mūsu novadam. Viegli nebūs, bet strādāsim, lai būtu rezultāts.

J.TRUPOVNIKS: – Mēs pārāk šausmināties. Vienkārši ir jāstrādā. Prieцātos, ja Eiropas Savienības Budžeta komisijai Latgales skatījumu prezentētu nevis Daugavpils mērs, bet mūsu priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs, lai atspoguļotu ne tikai lielo pilsētu vajadzības. Diemžēl prezentēja Daugavpils mērs. Par sliktajiem laikiem. Vienkārši jākārtο māja nevis tikai tad, kad ciemiņi nāk, bet tai vienmēr jābūt tīrai un kārtīgai. Mūsu pašvaldībā ir otrs zemākais atalgojums Latvijā. Cilvēki strādā, bet pārvaldes sistēmā neprotam organizēt cilvēku darbu un to strukturēt. Nevis slikti laiki Latvijā, bet slikti laiki pašvaldībā.

E.SMIRNOVA: – Nav noslēpums, ka mums iet daudz sliktāk nekā blakus novadiem – Gulbenei un Alūksnei. Līdz ar to gribu teikt, ka pie sliktajiem laikiem paši vien esam vainīgi.

A.VOIKA: – Man, kā iestādes vadītājam, šķiet, ka mums nav tās labās pārvaldības funkcijas, jo komunikācija ir nosacīta. Domes priekšsēdētājs ir apmeklējis ar manu nozari saistītās

Foto - A.Kirsanovs

Politisko spēku pārstāvji. 6.maijā Rugāju Tautas namā uz tikšanos ieradās astoņu politisko spēku pārstāvji, kas gatavojas startēt 7.jūnija pašvaldību vēlēšanās. Diemžēl vēlētājiem nebija iespēju uzdot jautājumus sociāldemokrātiskās partijas “Saskaņa” pārstāvjiem, kuri uz tikšanos neieradās.

iestādes, ir pasolījis, bet solījumiem nav sekojis reāli padarītais darbs.

M.IEVINŠ: – Sliktie laiki ražo spēcīgus cilvēkus. Spēcīgi cilvēki, saistīti kopā, kaut ko var mainīt. Viņus vajag uz klausīt. Uz klausīt aktuālās problēmas un risināt tās.

I.KAĻVA: – Pirmkārt, naudu pašvaldībai var sagādāt uzņēmēji, otrkārt, tā ir attīstības nodaļa. Attīstības nodaļai vajadzīgi spēcīgi projektu rakstītāji. Kaut vai salīdziniet, kāda ir Alūksnes tūrisma infrastruktūra un kāda – Balvos. Kādēļ tika pazaudēts ezera promenādes projekts?! Novada priekšsēdētājam visus lielos projektus vispirms vajadzētu izrunāt ar uzņēmēju konsultatīvo padomi. Tad tās naudas būtu vairāk.

A.MEŽALE: – Sākumā, kolēģi, vajadzētu pārskatīt atalgojumus. Pie šādiem atalgojumiem mums nebūs stabila un jaudīga attīstības nodaļas darbinieku. Jā, mēs lepmi ejam ar saviem projektiem. Tagad labosim pašvaldības dzīvokļus par 1000 eiro kvadrātmetrā. Tas ir nonsenss.

LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ

(“Mērķis ir ar dzīvi Balvos un novadā apmierināts, pašpietiekams cilvēks.”)

Lūdzu, paskaidrojiet...

A.VOIKA: – Šo mērķi sasniegsim caur uzņēmējdarbību, jo tas ir vienīgais veids, kā panākt vairāk nodokļu savā novadā, atgriezt darbavietas un cilvēkus, realizējot projektus. Uzņēmējiem ir svarīgi, lai pašvaldība sadarbotos projektu realizācijā. Tad katrs iedzīvotājs būs laimīgāks.

I.KAĻVA: – Pabraucot pa laukiem un salīdzinot, kā bija pirms 11 gadiem, sirds priecājas, cik lauki ir sakopti un skaisti! Tātad tas, kurš grib strādāt, strādā un nopelna. Balvu novada uzņēmēji ir vidējie un mazie. Tas ir jāsekmē un jāatbalsta. Tas ir mūsu zelta fonds. Iespējas ir. Ir jābūt gudram un visu mūžu jāmācās.

ZAĻO UN ZEMNIEKU SAVIENĪBA

(“Attīstīsim zaļās industriālās zonas.”)

Ko ar to domājat un kur tās atradīsies?

I.KAĻVA: – Ar zaļajām industriālajām zonām nav jāsaprot konkrēti tikai saules un vēja parki, kas šobrīd aktuāli Rugājiem. Runājam vispār par zaļo domāšanu. Par skolēnu autobusiem, atkritumu šķirošanu un visu, kas saistīts ar zaļo domāšanu. Tas ir viss, kas saistīts ar mežiem, ezeru apsaimniekošanu, tūrisma taku un peldvietu ierīkošanu.

A.ZELČS: – Skeptiski raugos uz zaļo domāšanu. Kaut vai, runājot par prasībām, kas izvirzītas pašvaldībai, iegādājoties transportlīdzekļus, piemēram, skolēnu autobusus. Vai ar to tiksīm līdz Rīgai? Varbūt no uzlādes līdz uzlādei tiksīm. Jāņem arī vērā, ka kara gadījumā pirmais, kas beigsies, būs elektrība. Ko tad?

J.TRUPOVNIKS: – Zaļai domāšanai ir daudz aspektu. Vai tas, ka augustā Balvu ezerā nepeldamies, jo tas ir zaļš, nav par zaļo domāšanu? Tas nozīmē, ka tur iekšā nāk kanalizācija. Tās ir elementāras lietas. Tas nav zaļais kurss, bet zaļā vienošanās. Vienkārši sakārtosim un nesacūkosim katrs savu zemi, savu

ezeru. Tā ir zaļā domāšana. Spriedām par Stompaku purva dabas liegumu. Dabas liegumi šobrīd sedz jau 11% Latvijas teritorijas. Piedodiet, bet arī cilvēkiem arī jāatstāj vieta, kur dzīvot un saimniekot.

A.MEŽALE: – Kamēr nemaksāsim lielas soda naudas, nekas nemainīsies. Runāju par atkritumu šķirošanu. Ir ļoti sarežģīti. Cilvēki nešķiro un neredz jēgu. Kādi ir meži? Līdz tam vēl daudzi gadi ejami. Cilvēki nespēj sakopt teritorijas. Arī pašvaldībā – darbinieku kļūst mazāk, bet sakopjamās teritorijas platība nemainās.

A.VOIKA: – Mūsu novada bagātība ir ezeri. Neredzu nevienu noslēgtu projektu par mūsu ezeru apsaimniekošanu ne Viļakā, ne Balvos. Man ir kauns par tādu pludmali, kāda ir Balvos. Rugājos arī ar to ir problēma.

M.IEVINŠ: – Rugājos pludmales nav. Pirms pāris gadiem uzbūvētais pontons ziemas laikā izšķīda un netika atjaunots. Bet bērni tur joprojām spēlējas. Nedod Dievs, kāds savainosies. Kas par to atbildēs? Otrs – saules paneli un vēja ģeneratori. Ar tiem aizņemsim milzīgu zemes platību, ko nevarēsim atdot izstrādāt zemniekam. Ieliksīm tur betona kluci. Protams, lauksaimniecības zeme jau tā ir aizaugusi ar krūmiem. Bet, ja aizstāsim tos ar betonu, to zemi vispār nekad vairs nevarēsim izmantot lauksaimniecībā. Krūmus mēs varam izcirst, bet astoņdesmit kvadrātmetru betona blūķi nekad no zemes neizceļsim.

I.ARELKEVIČA: – Gribu piebilst, ka, pateicoties iedzīvotāju padomes aktivitātei, veikti grozījumi budžetā un piešķirts papildus finansējums Rugāju ezera peldvietas sakārtošanai.

SUVERĒNĀ VARA, APVIENĪBA “JAUNLATVIEŠI”

(“Reizi gadā sniegsim atbalstu pensionāriem medikamentu iegādei un zobārsta pakalpojumu apmaksai.”)

Cik lielas summas tam atvēlēsiet?

M.IEVINŠ: – Pensionāri ir vismazāk aizsargātie cilvēki. Pensionāram ir grūti nokļūt medicīnas iestādē un par pēdējiem grašiem nopirkt medicīnas pakalpojumu. Aizbraucot tālāk no Rugāju centra, ir veci cilvēki, kuri dzīvo burtiski mežā un ziemas laikā atstāti novārtā. Ja ceļu tīra slikti un ātrā palīdzība nevar iebraukt, tad tā ir problēma. Mēģināsim rast līdzekļus arī zobārsta pakalpojumu apmaksāšanai.

J.TRUPOVNIKS: – Mums kā sabiedrībai šādiem cilvēkiem jānodrošina pansionāts vai sociālā māja ar ļoti labiem apstākļiem gan no medicīnas aprūpes, gan no sadzīves apstākļu viedokļa.

A.MEŽALE: – Tas jārisina valstiski, jo pašvaldības līmenī to būs grūti nokārtot. Ja iedosiet vieniem, būs jādod arī citiem.

E.SMIRNOVA: – Tas jārisina sociālajiem dienestiem, jo tas ir iespējams. Bet nevajag solīt, ka būs visiem pensionāriem vienādi, bet gan tikai tiem, kam tiešām nepieciešams.

I.KAĻVA: – Visiem iedot – tas nav reāli. Bet mums Balvu novadā pabalstu ziņā ir daudz kas izdarīts.

A.ZELČS: – Pat, ja apmaksātu, pie zobārstiem rindas ir neregālas garas.

*Turpinājums 14.lpp.

* Sākums 6., 11.lpp.

Deputātu kandidātiem jautā Rugāju iedzīvotāji

Jautā JĀNIS RAKSTIŅŠ:
– Sekoju līdz daudziem sociālajiem tīkliem, bet nekur neredzēju informāciju, ka šodien būs iespēja tikties ar deputātiem. Cik daudz to esat publiskojuši, komunicējot ar iedzīvotājiem? Vai tas ir iemesls, kādēļ iedzīvotāju te šodien ir tik maz?

J.TRUPOVNIEKS: – Izbraucot caur pagastu, redzēju dažus sludinājumus. Varbūt tos bija uzlikusi “Vaduguns”, nezinu. Speciāli nelikām papildus informāciju, jo tas ir “Vaduguns” un Edgara Gabranova rīkots pasākums. Nezinu, kā citi politiķi, bet es par to uzzināju tikai no citiem. Tādēļ šis jautājums jāuzdod Edgaram Gabranovam.

E.GABRANOVS: – Nolemām ziņu par šo tikšanos publicēt trīs vai četru laikraksta “Vaduguns” numuru 1.lappusēs, pie viena noskaidrojot, vai cilvēki lasa “Vaduguni”. Acīmredzot kaut kas nav nostrādājis. Liels paldies Guntai Grigānei, kura izplatīja paziņojumus pagasta teritorijā. Patiešām cerēju, ka ieradīsies daudz vairāk cilvēku. Redzēsim, kāda būs situācija, tiekoties Viļakā, Baltinavā un Balvos.

Jautā JĀNIS RAKSTIŅŠ: – Šodien daudz runāja par zaļo kursu, saules paneļiem. Taču maz paneļu redzu uz jumtiem, vairāk – uz pļavām un lauksaimniecības zemēm. Vai Balvu novads šajā ziņā neko nevar darīt? Pagasta ēkai ir, bet vairāk nezinu, kam uz jumta ir saules paneļi.

I.KAĻVA: – Saules paneļi jau ir Krišjāņos. Nezinu, vai pašvaldība to var darīt uz privātmājām. Bet uz skolām un institūcijām, manuprāt, jau ir pat projekta prasības, ka jābūt alternatīvām – tie ir siltumsūkņi, saules paneļi. To visu jau šobrīd darām.

A.ZELČS: – Runājot par saules paneļiem, tur ir jābūt brīvām jaudām, lai varētu pieslēgties. Droši var pieteikties uz valsts finansējumu, kas, manuprāt, sedz pusi no projekta izmaksām. Iedzīvotājus šajā ziņā pašvaldība nevar atbalstīt, jo tas ir valsts atbalsts. Pašvaldības iestādēm projektos ir piecas ēkas, kur uzstādīti saules paneļi.

J.TRUPOVNIEKS: – Pašvaldība privātpersonām ar saules paneļiem neko daudz nevar palīdzēt, bet, ja būtu uzņēmēji, kuri to grib darīt uz pašvaldībai piederošas zemes, tad pašvaldībai ir jāatbalsta kaut vai šādā mērā. Bet, runājot par pašvaldības ēkām, par to stingri jāpie-domā.

Jautā GUNTA GRIGĀNE: – Gribētu dzirdēt, kādu konkrētu darbu Rugāju apvienībā sola izdarīt katra partija?

A.MEŽALE: – Esmu piedalījies daudzdzīvokļu māju kopsapulcēs. Nesen izveidots SIA “Balvu namsaimnieks”. Kopā ar Egonu Strumpi esam braukuši uz Rugāju pagastu un domājam, ka ar laiku pārņemsim arī Rugāju daudzdzīvokļu māju apsaimniekošanu, palīdzēsim arī ikdienas saimnieciskajos jautājumos. Tas ir tas, ko iedzīvotāji ļoti lūdz.

I.KAĻVA: – Es iestāšos par Bērzpils pamatskolu, Eglaines pamatskolu, īpaši par iekļaujošo izglītību, ko tur realizē. Arī par Rugāju skolu, kas šobrīd ir ļoti konkurētspējīga. Esmu par izglītību.

A.ZELČS: – Strādājam pie tā, lai Rugājos skolēnu pārvadājumi būtu kvalitatīvi, lai te būtu viens vai divi jauni skolēnu autobusi.

I.ARELKEVIČA: – Grandiozu plānu Rugāju apvienībai pašlaik nav, bet ir darāmie darbi, kas pakāpeniski tiek plānoti. Šobrīd darba stadijā ir Rugāju pasta nodaļas pārcelšana uz pagasta ēku, lai miljonu vērtā ēka būtu apsaimniekota pēc iespējas lietderīgāk un lai dārgo izmaksu dēļ netiktu slēgta Rugāju pasta nodaļa. Solīt nevaru, bet ļoti gribētos Rugājos sakārtot ūdenssaimniecības projektu.

A.VOIKA: – Gribētu solīt sakārtot Rugāju sporta infrastruktūru. Ļoti būtiska ir ūdenskrātuve pie sporta bāzes, jo ar to mēs spētu piesaistīt nometnes un arī finansējumu. No tā iegūtu arī uzņēmēji, pie kā skolēni iepērkas. Otrs – sporta zāles jumts, kas prasa ieguldījumus. Rugāju apvienības teritorijā sporta infrastruktūra prasa ieguldījumus.

M.IEVIŅŠ: – Svarīgi sadarboties ar Rugāju apvienības iedzīvotājiem, lai mēs zinām, kādas ir Rugāju iedzīvotāju problēmas, un kopā varam tās risināt.

E.SMIRNOVA: – Rugājos ir lielisks sociālās aprūpes centrs. Turpināsim tam pievērst uzmanību. Noteikti gribam šeit saglabāt vidusskolu.

J.TRUPOVNIEKS: – Mūsu nākotne ir bērni. Lai Rugājos paliktu vidusskola, noteikti jāstiprina materiāli tehniskā bāze.

G.GRIGĀNE: – Deputātiem ļoti lūdzu padomāt par to, ka mums Rugājos nav bērnu atpūtas laukuma, izņemot to, kas atrodas pie skolas. Ja Lazdukalnā ir divi, Rugājos neviens šādu projektu nav uzrakstījis.

Jautā rugājieta VELTA ADELČA, kura interesējas, kā pašvaldība var palīdzēt tikt galā ar trokšņojošiem kaimiņiem, jo, vērsoties pašvaldības policijā, neko nav izdevies panākt: “Kad paliek siltāks laiks, man jādzīvo kā parka ballē. Kā jūs man iesakāt dzīvot un ko darīt?”

J.TRUPOVNIEKS: – Nevajag uzreiz iet caur tiesu. Kaimiņu lietas ir kaimiņu lietas. Bet pirmais, kas jādara, būtu jāvēršas pie pagasta priekšnieka, un pagasta priekšniekam ir jāsāk šī problēma risināt. Tālāk tad seko vai nu iesniegums policijā, vai kas cits.

A.MEŽALE: – Domāju, ar šo jautājumu jāvēršas pie tagadējiem deputātiem, to mēģināsim nokārtot.

Jautā VELGA VĪCUPA:
– Jautājums pašreizējam deputātu sasaukumam. Vai zināt, ka Rugājiem nav tiešās satiksmes ar Rīgu? Rugājos nevaram iekāpt autobusā un aizbraukt uz galvaspilsētu. Mūs it kā iepriecināja, ka ar 12.maiju caur Rugājiem kursēs autobuss uz Rīgu. Bet cikos? Autobuss Rīgā iebruks vakarā. Ko mēs tur vakarā darīsim? Es tur viesnīcā gulēt aizbraukšu, lai nākamajā dienā aizietu pie ārsta? Vai man atļaus divas dienas kavēt darbu? Autobuss sāks kursēt, tad pateiks, ka tas ir nerentabls, un maršrutu slēgs.

I.ARELKEVIČA: – Šis autobuss vairāk bija domāts studentiem, kuriem jātiek uz Rīgu pēcpusdienā.

J.TRUPOVNIEKS: – Vai Rugājos ir autobusa reiss uz Balviem, lai tur varētu iekāpt Rīgas autobusā?

V.VĪCUPA: – Reisi nav saskaņoti. Iebraucot Balvos, tikko divi reisi uz Rīgu ir aizgājuši, un atkal sēžam Balvos divas stundas. Visu mūžu tikšana līdz Rīgai mums ir ļoti sarežģīta.

I.ARELKEVIČA: – Uz pulksten 8.30 no Rugājiem ir trīs autobusu reisi, kas ierodas Balvos pulksten 7.47; 8.22 un 8.23. Var spēt uz Rīgas autobusu pulksten 8.30. No 12.maija caur Rugājiem kursēs autobuss Balvi–Rīga, kas Rīgā iebruks pulksten 16.45. Autobuss no Rīgas, kas no galvaspilsētas izbrauc pulksten 17.40, arī turpmāk kursēs caur Rugājiem.

DEPUTĀTS JAUTĀ DEPUTĀTAM

J.TRUPOVNIEKS jautā A.MEŽALEI: – *Kā saistīt izglītības ekosistēmu novadā ar iespējamo demogrāfisko sprādzienu Balvu novadā?*

A.MEŽALE: – Šodien uzzināju, ka beidzot aprīļa mēnesī mums dzimušo ir vairāk nekā mirušo. Tas cipars gan ir niecīgs – deviņi jaundzimušie. Situācija izglītības sistēmā ir ļoti sarežģīta. Tikai trīs skolas pašas var nodrošināt savu pedagogu atalgojumus. Tā ir BPVV, BVĢ un Balvu sākumskola. Pārējām skolām jāpiemaksā iedzīvotāju nodokļu nauda. Reformas izglītībā turpināsies, lai cik tas skumji nebūtu. Viennozīmīgi ir jā saglabā pamatskolas izglītība, bet vidusskolas posmi būs stingri jāizvērtē.

A.MEŽALE jautā J.TRUPOVNIEKAM: – *Vai Jūs atbalstītu uzņēmējdarbības konsultatīvās padomes atjaunošanu Balvu novadā?*

J.TRUPOVNIEKS: – Man ir divējāda pieredze. 1998.gadā, kad Balvu pilsētu vadīja Juris Annuškāns, izveidojām uzņēmēju klubu, kas cieši sadarbojās ar pašvaldību. Otrā pieredze liecina, ka līdzšinējai uzņēmēju konsultatīvajai padomei īsti neveidojās kontakts ar pašvaldību. Uzskatu, ka uzņēmējs ir tas, kas maksā nodokļus, un pašvaldība patiesībā strādā ar viņu naudu. Uzņēmējam ir jāzina, ko pašvaldība domā, ko plāno un kādas pilis taisās celt.

A.VOIKA jautā I.ARELKEVIČAI: – *Vai pārzināt, cik bagāti dzīvo Balvu novada pašvaldības iestādes? Vai atkal nebūs nepieciešams pāriet uz četru dienu darba nedēļu? Jo tā bija sāpīga pieredze.*

I.ARELKEVIČA: – Šobrīd noteikti varu apgalvot, ka četru dienu darba nedēļa netiek plānota. Tik tālu nonācām tādēļ, ka, apvienojot četrus novadus, vajadzēja uzreiz striktāk griezt kadrus. Taču negribējām griezt pārāk strikti, domājot arī par cilvēkiem, jo tad daudzi jau 2021.gadā būtu palikuši bez darba.

I.ARELKEVIČA jautā A.MEŽALEI: – *Esat Izglītības, kultūras un sporta komitejas vadītāja. Kā vērtējat kultūras pārvaldes darbu Balvu novadā?*

A. MEŽALE: – Agrāk katras kultūras iestādes vadītājs lēma par savā iestādē darāmo. Ļāvām turpināt strādāt visām novada kultūras iestādēm un to vadītājiem, plus vēl izveidojām kultūras pārvaldi. Ir gājis ļoti smagnēji. Kultūras cilvēkiem ir savi uzskati, katrā vietā – savs redzējums. Katrā teritorijā grib saglabāt iespējas gan dziedāt, gan dejot, gan baudīt mākslu. Neiet viegli. Turklāt viss kļūst aizvien dārgāks. Komerccpasākumi ir ļoti dārgi, cilvēks nevar atnākt uz pasākumu par 10 – 15 eiro.

I.KAĻVA jautā E.SMIRNOVAI: – *Kā domājat atbalstīt audžuģimenes, veicinot ārpusinstitūciju aprūpi?*

E.SMIRNOVA: – Tā arī domājam, ka ir jāpalīdz ģimenēm, kuras vēlas uzņemties atbildību par svešu bērnu audzināšanu. Kaut arī saka, ka svešu bērnu nav. Pašvaldībai šādas ģimenes būtu jāatbalsta ar brīvbiļetēm uz koncertiem, ekskursijām utt. Tas nemaksās daudz no kopējā budžeta, jo mums ģimeņu, kas gatavas uzņemties šo milzīgo atbildību, nav daudz.

E.SMIRNOVA jautā J.TRUPOVNIEKAM: – *Savā programmā rakstāt, ka veidosiet tūrisma biznesa attīstības centra darbu jēgpilnu. Saprota, ka šobrīd biznesa centra darbības tradīcijas ir pārņemtas no Rugājiem, jo centra darbīniece iepriekš strādājusi Rugājos. Kāds būtu tas jēgpilnais darbs turpmāk?*

J.TRUPOVNIEKS: – Pirmkārt, jāpieņem domā pie nosaukuma. Esam salikuši nosaukumus “Ziemeļlatgales sporta centrs”, “Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centrs”. Mēs esam Balvu novada biznesa un tūrisma centrs, Balvu novada sporta centrs. Esam pazaudējuši savu Balvu novadu. Varbūt tāpēc, ka apvienojoties pārējie novadi gribēja parādīt, ka tagad Balvu novads dancos savādāk. Mums nevajag sacensties. Mums jādomā par vienotu politiku arī biznesa un tūrisma centrā. Šim centram jābūt jebkura uzņēmēja palīgam.

M.IEVIŅŠ jautā A.MEŽALEI: – *Gan Balvos, gan Rugājos, gan citur ir daudz padomju laika daudzdzīvokļu māju. Kāpēc māju pagalmi pie tām nekur netiek atjaunoti?*

A.MEŽALE: – Esmu vairāku Balvu daudzdzīvokļu māju vecākā. Šo gadu laikā kopā ar iedzīvotājiem trim mājām esam kapitāli noasfaltējuši pagalmus. Kā jau teicu, SIA “Balvu namsaimnieks” būs jāiet iekšā novadā, jo mājām praktiski nav uzkrājumu māju apsaimniekošanai. Tad varētu kopā šos pagalmu jautājumus risināt, jo tie tiešām ir ļoti sliktā kārtībā. Taču pagaidām nav finansējuma, jo mājām nav uzkrājumu. Īpaši Rugājos, Viļakā un Baltinavā. Balvi ir solīti priekšā.

A.ZELČS jautā A.MEŽALEI: – *Jums programmā ir tāds teikums – “sekmēsim arodārstu pieejamību novadā”. Kā to domājat?*

A.MEŽALE: – Šobrīd novadā arodārsta nav. Zinu, ka agrāk Viļakā šo pakalpojumu sniedza daktere Muraškina, kura devusies pelnīt atpūtā. Mums, deputātiem, ir jāuzrunā ģimenes ārsti un šis jautājums jānokārto, jo tas ir ļoti svarīgi.

Sagatavoja I.Tušinska

Satraucošs gadījums bērnu rotaļu laukumā

Vardarbībai nav jāpaliek bez sekām!

Cik droši mūsdienās var justies vecāks, palaižot bērnu uz rotaļu laukumu daudzdzīvokļu mājas pagalmā? Šāds jautājums pēc piedzīvotā nepatīkamā incidenta, kurā cieta meita, radies balvenietei IVETAI. Metot kaunu pie malas, Iveta ar gūto nepatīkamo pieredzi padalījās arī sociālajos portālos – cerībā, ka atsauksies vēl kāds cietušais un cilvēki nepalikls vienaldzīgi.

Iveta stāsta, ka atgadījums notika pirms Lieldienām, – atskrēja meita Elīza ar draudzeni no daudzdzīvokļu pagalmā esošā rotaļu laukuma raudādama – vaidziņš sarkans, uz kakla švīka – skrāpējums. Meitai ārā bija uzbrukusi sveša meitene – pienākusi un bez jebkādiem paskaidrojumiem uzreiz ar dūri iesitusi pa seju. No saņemtajā sitiena 3.klases skolniece nokrita no šūpolēm un piedzīvoja pamatīgu izbīli. Redzot, ka sitēja joprojām atrodas tuvumā, Elīza ar draudzeni metās bēgt, bet uzbrucēja dzinās pakaļ. Par laimi, meitenes veiksmīgi tika līdz dzīvoklim, kurā atradās mamma. Ne Elīza, ne viņas draudzene nekad iepriekš uzbrucēju nebija redzējušas, bet pēc izskata saprata, ka viņa ir vecāka – pusaudzes gados. Notikušais Elīzu un viņas draudzeni tik ļoti pārbiedēja un satrieca, ka viņas raudāja. Šoka stāvoklī bija arī meitenes mamma. “Nekad mūžā nekas tāds nebija piedzīvots. Kritot no šūpolēm, Elīza bija sasitusi roku. Sazvanīju bērnu tēti, sagaidīju, kad viņš atnāca mājās, un tad pavadīju meitas draudzeni uz mājām, jo vienai viņai bija bail iet,” tās dienas notikumus atminas Iveta.

Bija sajūta, ka kaut kas jādara

Nogādājusi meitas draudzeni drošībā un atgriežoties mājās, Iveta bija nesaprašānā, kas jādara tālāk. Viņas pirmā doma, – jāiet uz policiju. Tas nekas, ka visi apkārtējie mēģināja pārliecināt, ka tas ir bezjēdzīgi un neko nedos. Bet Ivetai kā mammai joprojām bija stingra pārliecība, ka vismaz kaut kas ir jādara! Viņa devās uz Balvu policijas iecirkni un, par lielu izbrīnu, secināja, ka visas iecirkņa durvis aizslēgtas. Pie ieejas bija lapiņa, uz kuras rakstīts, ka vajadzības gadījumā jāzvana uz norādīto tālruni. Uzrakstīt iesniegumu uzreiz neizdevās, un Iveta devās atpakaļ uz mājām. Tajā pašā vakarā viņa sociālajos tīklos izlasīja, ka ir iespēja Valsts policijai uzrakstīt iesniegumu attālināti un to parakstīt ar elektronisko parakstu. Tas arī tika izdarīts. Pēc Lieldienām Iveta saņēma zvanu no Valsts policijas inspektora, kurai pastāstīja par notikušo. Inspektore uzklaušīja meitenītes mammas stāstu un darija zināmu, ka vajadzēja uzreiz zvanīt uz norādīto policijas ārkārtas numuru un vest bērnu uz slimnīcas uzņemšanas nodaļas traumpunktā, lai apskatītu pieķīstās miesas bojājumus. “Diemžēl es tik gudra nebiju un to neizdarīju, jo vienkārši nezināju, ka tā jādara,” ar nožēlu teic Elīzas mamma.

Bērniem tagad bailes iet ārā

Lai noskaidrotu lietas apstākļus, pēc incidenta Iveta devās uz bērnu rotaļu laukumu un mēģināja aprunāties ar citiem bērniem, kuri redzējuši, ka Elīza bēg no pusaudzes. Sarunā noskaidrojās, ka ir arī citas meitenes, kuras cietušas no sitiena

Foto - A.Kirsanovs

Notikuma vieta. Rīta pusē Ezera ielas daudzdzīvokļu mājas rotaļu laukums pārsvarā ir kluss un neapdzīvots, savukārt pēcpusdienā, kad bērni pārrodas mājās no skolas un bērnudārza, atdzīvojas. Tiesa gan, pēc šajā laukumā notikušajiem incidentiem gan bērni, gan viņu vecāki kļuvuši piesardzīgi.

pa seju ar dūri, bet līdz šim neviens vecāks policijā nav vērsies. “Tādēļ arī portālā “Facebook” tapa ieraksts, lai cilvēki ar mani sazinās un kaut kas tiek darīts lietas labā. Vēl jo vairāk tādēļ, ka šim incidentam bija turpinājums – otrs uzbrukuma mēģinājums. Pēc Lieldienām meita ar draudzeni laukumā bija divatā, kad atkal uzradās tā pati pusaudze. Elīzai dzīvokļa atslēga bija palikusi skolas somā. Ieraugot varmāku, meitenes, kliegdamas un saukdamas palīgā, metušās bēgt un laimīgas uzelpojušas, kad kaimiņiene ielaidusi pie sevis dzīvoklī. Tagad meitai jau bail doties ārā, jo nevar zināt, kas atkal atgadīsies,” stāsta cietušās meitenes mamma.

Arī balveniete Madara, kuras dēls ikdienā pavada brīvo laiku šajā daudzdzīvokļu mājas pagalmā, neviļus kļuva par aculiecinieci vēl citam uzbrukuma gadījumam. Jaunā māmiņa stāsta, ka, kā ierasts, pēc bērnudārza palaida savu dēlu uz laukumu paspēlēties. Dzīvokļa istabas logi ir uz pagalma pusi, tādēļ Madara ik pa laikam palūkojās, vai viss kārtībā. Izņēmums nebija arī tā diena. Balveniete stāsta: “Tas bija 8.aprīlis, ap pulksten 18. Laukumā, kā ierasts, spēlējās arī trīs ukraiņu bērni. Pa logu pamanīju meiteni pusaudzi, kura, mazliet pieklibojot, nāca no blakus mājas. Apsēdās vienās šūpolēs, pašūpojās. Visu laiku skatījās uz mazo bērnu pusi, bet tobrīd man pat prātā neienāca, ka viņa varētu kādam uzbrukt. Tad panāca tuvāk, iesēdās otrajās šūpolēs un pašūpojās. Apgāja apkārt laukumam un pēkšņi ieskrēja laukuma vidū un ar dūrēm sāka sist mazo ukraiņu meitenīti. Uzreiz atvēru logu, sāku blaut, lai bērni skrien mājās. Un uzbrucēja meitene pati sāka skriet. Dēls atgriezās mājās, ieslēdzu viņu dzīvokli, pati izskrēju ārā, apskrēju abas mājas, bet meiteni vairs neatradu. Ārā bija iznākuši arī cietušās ukraiņu meitenītes vecāki, kuriem izstāstīju, ko redzēju. Meitenītei no sitiena bija sarkana pīre

un arī zem acs – pamatīgs sarkanums. Vēlāk, parunājoties ar bērniem laukumā, noskaidrojās, ka tas nebūt nav pirmais incidents, kad minētā pusaudze situsi mazākajiem. Un, cik zināms, visas cietušās ir meitenītes. Bērniem tagad vieniem bail iet ārā, arī mans dēls vairākas nedēļas negāja. Jāatzīst, – nav patīkami, ka pie mums kaut kas tāds notiek.”

Jāpalīdz visiem, kam vajag palīdzēt

Visā šajā situācijā Iveta visvairāk satrauc, ka kaut kas tāds vispār atgadās. Pirms diviem gadiem viņa ar ģimeni pārcēlās no Jēkabpils uz dzīvi Balvos cerībā, ka šeit ir klusa un jauka mazpilsēta. Bet tagad diemžēl nākas secināt, ka nemaz tik mierīgi te nav. “Esmu pārliecināta, ka vecākiem savi bērni ir jāsargā, un, pat ja apkārtējie skandina, ka bezjēdzīgi rakstīt iesniegumu policijai, jādara viss iespējamais. Pēc ieraksta portālā “Facebook” jau esmu saņēmusi ziņas par līdzīgiem gadījumiem. Kāpēc tā meitene uzbrucēja tā dara, es nezinu. Bet, ja šai pusaudzei ir problēmas, varbūt arī viņai vajadzīga palīdzība. Visvairāk šajā visā mani izbrīna bezdarbība. Kaut gan neviens arī īsti nezina, ko šādā situācijā darīt, daudziem ir neticība. Bet es kā mamma esmu gatava iet un darīt visu, ko esmu spējīga izdarīt. Šobrīd vismaz kaut kas ir iekustējies un ir cerība, ka beigās tiks palīdzēts visiem, kam vajag palīdzēt,” teic Iveta.

Pēc notikušā laikraksta “Vaduguns” žurnāliste sazinājās ar Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Ziemeļlatgales iecirkņa Izmeklēšanas nodaļas 10.grupas inspektori DIĀNU KRAMPUŽU, kura apliecināja, ka saņemts cietušās meitenītes mammas iesniegums. Pagaidām viss ir izskatīšanas stadijā, noskaidrota uzbrucējas meitenes personība un policija veic nepieciešamās darbības, lai izzinātu lietas apstākļus.

Lasītājs pamanīja

Sarkanā gaisma luksoforā vairs nav ‘stop’ signāls?

“Lielai daļai autovadītāju Balvos ar steigu nāktos vēlreiz iziet autoapmācības kursus. To man nācās secināt pēc trešdienas rītā pilsētas centrā pieredzētā,” teica balveniete, piezvanījusi uz redakcijas tālruni.

Vērigā laikraksta lasītāja bija sašutusi par autovadītāju braukšanas kultūru un uzvedību uz ceļa. Viņa pastāstīja: “Kā brīvajā dienā ierasts, trešdienas rīta pusē devos pēc pirkumiem uz veikalu. Pienākot pie novada domes ēkas krustojuma, kur uz galvenās ielas bija uzstādīts luksofors, ieraudzīju garu automašīnu rindu, kas turpināja ceļu, jo dega zaļā gaisma. Turpat, ielas malā, mīnādamies stāvēja bērni, kuri gribēja tikt ielas otrā pusē. Liels bija mans pārsteigums, kad luksoforā iedegās dzeltenā gaisma un automašīnu rinda turpināja kustību pa galveno ielu. Bet pārsteigums mijās ar sašutumu, kad tas pats notika, iedegoties sarkanajai gaismai. Ziniet, šitiek bezkaunīgi braucēji, šķiet, tikai Balvos redzami! Turklāt pie sarkanās gaismas brauca nevis viena, bet visas automašīnas pēc kārtas! Mani nervi neizturēja, – izskrēju uz ielas braucamās daļas gandrīz līdz vidum un pretī braucošās smagās automašīnas šoferim ar roku parādīju sarkano krāsu luksoforā. Viņš nobremzēja un apstājās. Aiz viņa – arī pārējie. Te, protams, jautājums, kur ceļu policija un vai vispār kāds uzmana satiksmi ceļa posmos, kur notiek remontdarbi? Bet tiem “varonīgajiem” šoferiņiem gribētos pajautāt, vai viņi tikai pa lauku ceļiem braukuši, ka nezina ceļu satiksmes noteikumus? Varbūt Balvos luksofors jāatstāj uz palikšanu, lai viņi iemācās, kad un pie kādas gaismas drīkst un nedrīkst turpināt kustību uz ceļa?! Savādāk tā vien šķiet, ka liela daļa autovadītāju pirmo reizi dzīvē luksoforu ieraudzījuši. Bet par tādu braukšanas kultūru man tikai viens vārds sakāms – kauns!”

Foto - A.Kirsanovs

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Klasiskais volejbols noslēdzies, turpinājumā – vasaras sezona

Lazdukalnietes izcīna čempionu titulu

Artūrs Ločmelis

Cēsis noslēgušies Vidzemes volejbola līgas finālmači, kuros uzvaras laurus plūca un līdz ar to vēsturisku panākumu guva VK “Lazdukalns/Balvu novads” dāmas un viss komandas kolektīvs.

Sīvā cīņā pieveic jēkabpiliētes

Jau iepriekš rakstījām, ka VK “Lazdukalns/Balvu novads” sieviešu komanda šosezon iesaistījās nākamajā līmenī, cīnoties par visas Latvijas čempionu titulu pērn jaunizveidotajā Latvijas čempionāta Reģionālajā volejbola līgā. Šis projekts tapa sadarbībā ar Latvijas Volejbola federāciju, apvienojot visu četru Latvijas reģionu volejbola līgas – Vidzemes, Sābru, Zemgales un Kurzemes. Tas nozīmēja, ka vispirms katrā no šīm līgām notika iekšējie čempionāti, kur tika noskaidrotas titula ieguvējas. Savukārt pēc tam katras līgas četras labākās komandas par uzvarām cīnījās reģionālajā volejbola līgā, tādējādi noskaidrojot visas Latvijas čempionvienību.

VK “Lazdukalns/Balvu novads” dāmas šo lielo turnīru sāka ar mačiem Vidzemes volejbola līgā, kopumā aizvadot divdesmit spēles un pret spēcīgajām konkurentēm piedzīvojot tikai trīs zaudējumus. Savukārt izslēgšanas spēles ceturtdaļfinālā *lazdukalnietes* sāka pret “Valmieras BJSS” komandu, pārliecinoši uzvarot ar rezultātu 3:0. Pēc tā sekoja pusfināla pirmais mačs pret “Madonas” komandu, kuru arī izdevās pieveikt – šoreiz četras setos ar rezultātu 3:1, bet otrajā spēlē tika gūta sausā uzvara – 3:0. Līdz ar to VK “Lazdukalns/Balvu novads” iekļuva Vidzemes volejbola līgas finālā, kur tikās ar šīs sezonas sīvākajām un nesamierināmākajām pretniecēm no Jēkabpils. Turklāt jēkabpiliētes ir šī gada Latvijas čempiones sieviešu volejbolā vecuma grupā “30+”. Tādēļ gan neviens plinti krūmos nemeta, un rezultātā fināls izvērtās par trilleri gan jaudas, gan spēles meistarības ziņā, kurā abu komandu dāmas cīnījās par katru laukuma centimetru un atdeva visus spēkus. Tomēr pārākas izrādījās VK “Lazdukalns/Balvu novads” volejbolistes, kuras spēcīgajā un konkurences bagātajā Vidzemes volejbola līgā uzvarēja jau ar pirmo savu startu šajā čempionātā. Savukārt visā Latvijas čempionātā jeb starp visām četrām turnīrā iekļautajām reģionālajām līgām (Vidzemes, Sābru, Zemgales un Kurzemes) *lazdukalnietes* ierindoja dalītā, bet tomēr ļoti augstajā 5. līdz 8. vietā.

Nākamgad mērķis nemainīgs – uzvara visā čempionātā

VK “Lazdukalns/Balvu novads” menedžeris ANDIS PETUKS, lūgts novērtēt aizvadīto sezonu Latvijas čempionātā, uzsvēra, ka izdevās izveidot patiešām izcilu komandu ar jaudīgām spēlētājām, kuras apliecināja savu meistarības klasi un pret visu attiecās profesionāli. Protams, izcīnītais tituls nebūtu iespējams gan bez paša menedžera A.Petuka, gan arī bez lieliskā treneru kolektīva – galvenā trenera GATA STEPANOVA, trenera palīga ROBERTA PLATĀ, kā arī komandas fizioterapeita ANDRA BAČUKA, kuri visi kopā komandā ieguldīja darbu, ticību, enerģiju, rūpes, profesionalitāti un atbalstu. Vienlaikus komandas menedžeris atgādināja arī visiem zināmo teicienu, ka pirmie

Uzvara. VK “Lazdukalns/Balvu novads” kolektīvam prieks par triumfu Vidzemes volejbola līgā bija liels, bet jau nākamgad lazdukalnieši centīsies pacinīties arī par čempionu titulu visas valsts mērogā. Komandas menedžeris Andis Petuks (attēlā – no kreisās) pastāstīja, ka nākamgad dāmu komanda plāno startēt arī kādā citā augsta līmeņa turnīrā, bet tas pagaidām lai paliek noslēpums!

kucēni jāslicina, jo turnīra organizēšanā neiztika bez būtiskiem trūkumiem. Diemžēl par to dārgi nācās samaksāt tieši VK “Lazdukalns/Balvu novads” komandai, kas neļāva pacinīties par visas Latvijas čempionu titulu. “Kļūdas lai paliek uz turnīra organizatoru sirdsapziņas, bet mūsu komandai noteikti ir pietiekami liela jauda, lai uzvarētu visā Latvijas čempionātā. Rūgtuma piegārša ir, bet arī nākamgad startēsim šajā turnīrā. Iespējams, komandas spēlētāju sastāvā būs izmaiņas, bet ļoti ceram, kas tas paliks tāds pats un nākamgad centisimies iegūt Latvijas čempionāta Reģionālās līgas titulu!” apņēmības pilns ir komandas menedžeris un pārējais kolektīvs.

Piedalās Zvaigžņu spēlē

Pēc triumfa Vidzemes volejbola līgā pienāca kārta vēl vienam *saldajam ēdienam* – Zvaigžņu spēlei Cēsīs, kur Vidzemes volejbola līgas dāmu izlasi cīnījās pret Latvijas “U-17” izlases volejbolistēm veda un galvenā trenera statusā bija neviens cits kā VK “Lazdukalns/Balvu novads” treneris, balvenietis G.Stepanovs. Turklāt tās sastāvā bija trīs mūspuses komandas spēlētājas – G.Stepanova meita EVELĪNA STEPANOVA un māsas RITA un ILZE RUBULES. Uzvaru guva Vidzemes volejbola līgas izlase, kura kārtējo reizi pierādīja šī turnīra un arī VK “Lazdukalns/Balvu novads” augsto meistarības līmeni. “Volejbols nav individuāls, bet gan komandas sporta veids, kur savu darbu ieguldīja ikviens. Un tas nebija viegls darbs, kas rezultātā ne tikai deva savus augļus un ļāva izcīnīt čempionu titulu

Vidzemes volejbola līgā, bet tādējādi Latvijā nesām arī Balvu novada godu,” gandarīts par sasniegto ir G.Stepanovs.

Liels volejbols turpināsies jau šomēnes

Ar to gan VK “Lazdukalns” aktivitātes nav noslēgušās. Šobrīd ir neliela pauze, bet lazdukalniešu kungu komanda spēlēs Latvijas čempionātā pludmales volejbolā vecuma grupā “40+”, kur pērn ieguva čempionu un vicečempionu titulu. Latvijas čempionātā vecuma grupā “U-16” plāno startēt arī dāmas. Savukārt jau 24.maijā, sadarbībā ar Latvijas Volejbola federāciju, Gulbenes novada Sporta pārvaldi un Litenes pagastu, VK “Lazdukalns” dos starta šāvienu Litenes pludmales volejbola vasaras sezonai, kad uz volejbola smilšu laukumiem dosies MIX komandas (kungs + dāma). Savukārt 22.jūnijā notiks “Līgo kauss”, 26.jūlijā vīri un daļā dzimuma pārstāves par uzvarām cīnīsies vēl vienā volejbola sacensību sabraukumā, bet 23.augustā tiks aizvadīts “MIX Superkauss”. Jāuzsver, ka Litenes pludmales volejbola vasaras sezonas turnīriem, kur bez labas kompānijas un lieliskas vasaras noskaņas būs arī dažādas balvas un atrakcijas, jāpiesakās iepriekš, jo komandu skaits ir ierobežots (aicināti zvanīt uz tālr. nr.: 28408286). Turklāt, kā stāsta VK “Lazdukalns” komandas menedžeris A.Petuks, jau pēc pirmās informatīvās afišas publicēšanas par gaidāmajiem vasaras turnīriem sākās neliela ažiotaža un komandas sūta savus pieteikumus. Pagaidām gan pamata lielam uztraukumam nav, jo maksimālais komandu skaits ir 40!

Tēvs un meita. Attēlā (kreisajā pusē) redzama Vidzemes volejbola līgas dāmu izlase, kuru vadīja VK “Lazdukalns/Balvu novads” galvenais treneris, balvenietis Gatis Stepanovs un kurā spēlēja arī trīs mūspuses komandas volejbolistes. Savukārt otrajā attēlā G.Stepanovs ir kopā ar meitu Evelīnu, kura kļuva par vērtīgāko spēlētāju jeb MVP balvas ieguvēju aizvadītajā Vidzemes volejbola līgas sezonā.

Apsveikums

*Vēl ilgas gadus stipram būt,
Daudz prieka vēl no dzīves gūt
Un sauli sirdī saglabāt,
Un dzīvi mīlēt nepārstāt. (L.Briedis)*

Sveicam **Uldi Kindzuli** skaistajā jubilejā!
ZS “Vecpils1” kolektīvs

Kvalitāte par labāko cenu!!!

SIA Logi Durvis piedāvā:

- PVC logi durvis (vācu profils)
- Alumīnija logi durvis
- Metāla durvis (dzīvoklim, privātmājām)
- Pretkukaiņu tikli
- žālūzijas
- Logu durvju aksesuāri
- Logu montāžu, apdari, piegādi
- Bezmaksas uzmērīšanu, konsultāciju
- Garāžas vārti

WWW.logidurvislv.lv **Bērzpils iela 5, Balvi**
Tālrunis 25106640 **balvisialogidurvis@inbox.lv**

Dažādi

Dziļurbumu un spiču ierīkošana.
Tālr. 29142220.

Meklē vecus radio, magnetofonus,
plašu atskaņotājus.
Tālr. 26470859.

Licencēts grāmatvedības
ārpalpojums Balvos – droši, ērti,
izdevīgi. No 70 EUR/mēn.
Tālr. 26525673.

Dūmvadu, dabisko ventilāciju,
apkures ierīču, dūmeju
apsekošana, tīrīšana, remonts,
izgatavošana, mūrēšana,
oderēšana, uzstādišana. Dūmu
detektorī. Jumtu remonts, maiņa.
Telpu remontdarbi.
Tālr. 22363236, 20404400.

Izvedisim lietoto šiferi – Gulbene,
Madona, Alūksne, Balvi. 150 EUR/t.
Tālr. 29492141.

Siltinām mājas ar ekovati, granulām
un termoputām.
Tālr. 26748235

Paziņojums

Baltinavas pagasta SVĀTŪNES PAMATSKOLAS SALIDOJUMS
šī gada 12.jūlijā.
Uz tikšanos tiek aicināti visi Svātūnes pamatskolas bijušie skolēni un visi,
kuri jūtas tai piederīgi. Tikšanās vieta – Svātūnes ezera krastā.
Sīkāka informācija pa tālr. 26590756 – Anna; 26324470 – Mare.

Pērk

Pērk lielo šiferi. Tālr. 28772537.

Craftwood pērk meža īpašumus,
cena no 1500-10000 EUR/ha.
Tālr. 26360308.

Nopirks trimmerim *BC 500 Aiko*
motora pārsega vāku.
Tālr. 24940424.

legādāsies izstrādātus meža
īpašumus, aizaugušas
lauksaimniecības zemes par
visaugstākajām cenām.
Tālr. 29140887.

IEPĒRK MĀJLOPUS

-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLITĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI

tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

Z.s “Strautiņi” iepērk mājlopus.

Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

Iepērkam LIELLOPUS!

info@senlejas.lv
62003939

SIA “AIBI” iepērk liellopus, jaunlopus, jērus, zirgus.

Iepērkam arī bioloģiskos lopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 20238990.

PĒRKAM

*Augošu koku cirsma
un sortimentus pie ceļa*

Meža īpašniekiem:
• Veicam bezmaksas konsultācijas;
• Palīdzam meža taksācijas
sagatavošanā, cirsma iestigošanā;
• Palīdzam iesniegt ciršanas
pieteikumu VMD.

Metsā

Telefoni informācijai: 26115369; 67804343
www.metsaforest.com.lv

Paldies

BVĢ skolotāji–
pensionāri pateicas
ģimnāzijas
kolektīvam, vadībai,
muzejam, absolventiem par
sagādāto satikšanās prieku,
pārsteigumiem, pozitīvām emocijām,
interesanto izstādi; Balvu novada
domei, Izglītības pārvaldei – par
pateicības izteikšanu svinīgajā
95.jubilejas pasākumā “No saknēm
līdz spārnēm”.
Veiksmi, panākumus arī turpmāk!

Pārdod

LOGI DURVIS

Tālr. **26343039**
www.balvulogi.lv

Pārdod pārtikas, lopbarības,
stādāmos kartupeļus; graudus
Balvos. Tālr. 29432655.

Skaldīta malka. Cena
37 EUR/berkubā. Piegādes apjoms
līdz 7 berkubiem. Ir sausa.
Ir maisos.Tālr. 25543700.

Pārdod malku, ir sausa.
Tālr. 26550272.

Pārdod skaldītu malku.
Tālr. 26314341.

Pārdod pussausu, skaldītu malku.
Kravas cena ar piegādi – 300 eiro,
vai maina pret veciem motocikliem
un to detaļām. Tālr. 26425960.

Pārdod sausu malku –
35 EUR/berkubā. Tālr. 26550272.

Pārdod 3-metrīgu malku, minimālais
daudzums 10 m³, 40 EUR/m³.
Tālr. 26287511.

Pārdod skaldītu malku, 5,5 berkubi –
220 EUR. Tālr. 29198424.

Z/S “Gračuļi” pārdod jaunputnus,
dējējvistas. Tālr. 29186065.

Jaunputni, dējējvistas.
Tālr. 29424509.

Pārdod 7-16 kabīni, komplektā ar
visiem logiem. Tālr. 29361280.

Pārdod ziemciešu un vasaras puķu
stādus. Tālr. 26240881.

Metāla jumta segumi par labām
cenām. Piegāde, uzstādišana.
Tālr. 26360938.

Afiša

**Sākums 7.lpp.*
Briežuciemā
Tautas namā apskatāma izstāde Emeritas dekupāžas pudeles. Par iztādes apmeklējumu vēlams iepriekš sazināties ar Zitu.
18.maijā plkst. 15.00 pie “Dauguļu” mājām visi aicināti pulcēties Maija dziedājumiem.

Kubulos
10.maijā no plkst. 17.00 kultūras nama pagalmā valdīs svētku noskaņa – notiks Pagalma svētki ar daudzveidīgām aktivitātēm un aizraujošiem konkursiem visai ģimenei. Jau **no plkst. 16.00** pašā kultūras namā tiks atklāta fotogrāfiju izstāde “36 kadri”. Tikšanās ar mākslinieku Dzintaru Putniņu būs iespējama **16.maijā plkst. 18.00** kultūras namā. **Plkst. 19.00** muzicēs kapela “Bumburneicys” no Viļāniem, bet pēc koncerta, **plkst. 21.00** balle kopā ar Māri Lāpānu. Ieejas maksa – 5 eiro (koncerts), 5 eiro (balle), 7 eiro (koncerts un balle).

Rugājos
15.maijā Rugāju tautas namā paredzēts pirmsskolas vecuma mazo vokālistu konkurss “Cālis -2025”. Mazos dziedātājus vecākiem lūgums pieteikt līdz 13.maijam pa tālr. 28384855.
24.maijā no plkst. 9.00 Rugāju tirgus laukumā (pie bibliotēkas ēkas) pavasara tirgus. Aicināti amatnieki, mājražotāji, stādu audzētāji.
31.maijā plkst. 12.00 Rugāju tautas namā notiks Balto zeķīšu svētki 2024.gadā dzimušajiem bērniņiem un Bērņības svētki 2020.gadā dzimušajiem bērniem. Par bērnu dalību svētkos lūgums paziņot līdz 27.maijam pa tālr. 28384855.
6.jūnijā no plkst. 22.00 Rugāju parkā vasaras sezonas atklāšanas zaļumballe ar Aināru Lipski. Ieejas maksa līdz 23.00 – 7 eiro, pēc plkst. 23.00 – 9 eiro. Darbosies kafejnīca “Škladi”.

Tilžā
17.maijā plkst. 19.30 Tilžas Kultūras un vēstures namā Tilžas Bērnu un jauniešu dramatiskais kolektīvs “Spogulēni” ar iestudējumu pēc Idas Mlakaras Črnicas (slovēņu rakstniece) “Tepat kaimiņos dzīvo meitene”.
17.maijā plkst. 20.30 aicina vēstures istabas: “No aitas līdz zeķei” – pieredzes stāsti, demonstrējumi, viktorīnas, veiklības uzdevumi, cepumu cepšana. **Plkst. 21.30** starts orientēšanās sacensībām. Komandā trīs dalībnieki. *Ja komanda veidojas no nepilngadīgiem dalībniekiem, tad jābūt vismaz vienai pilngadīgai pavadošajai personai. Līdzī jābūt vismaz vienai kamerai, lukturītim.* Noslēgums pie Tilžas KVN - ugunskurs, desiņu cepšana.
31.maijā plkst. 18.30 Tilžas brīvdabas estrādē “Mētrām – 10”. Stipras sievietes tiekas sarīkojumā “Uzsist dzīvei pa pakaļu!”. Uz tikšanos skatītājus un “Mētru” bijušās dejotājas aicina: Tilžas KVN deju kopa “Mētras”, dāmu deju kopas no Balvu, Cēsu, Madonas, Ludzas novadiem, kā arī radošā apvienība “Krelles” no Valmieras novada. *Biļetes cena iepriekšpārdošanā – 4 eiro, pasākuma dienā – 6 eiro. Biļetes var iegādāties Tilžas KVN no 26.maija (iepriekš gan piezvaniet pa tālr. 27870251). Pasākuma laikā tiks filmēts un fotografēts.*
Maija dziedājumi Tilžas pagastā: 12.maijā plkst. 17.00 Kāpessilā; **19.maijā plkst. 17.00** Ūdrenē; **26.maijā plkst. 17.00** Tilžas kapsētā; **31.maijā plkst. 17.00** Tilžas katoļu baznīcas dārzā.

Viļakā
Viļakas muzejā skatāma izstāde “Viļakas pilsētai – 80”, veltīta pilsētas nozīmīgajai jubilejai. *Izstādē apskatāmas vairāk nekā 150 fotogrāfijas, Viļakā ražotie izstrādājumi, dažādi sadzīves priekšmeti, kā arī iespēja iepazīties ar vēsturiskiem dokumentiem un ielu vēsturi.*
10.maijā plkst. 19.00 kultūras namā jauniešu deju kolektīva “Bitiļ’ matos” 15 gadu jubilejas koncerts “Māmiņ, vai Tu atnāksi?”. *Piedalās Balvu novada Bērnu un jauniešu centra deju grupa “Di dancers Crew”, Preiļu novada Sīkulalna kultūras nama JDK “Gan jau būs”, Rēzeknes novada Dricānu kultūras nama JDK “Jumalēni”, godalgotākā deju studija Latvijā “Sapphire bellydance studio”, Rekasas vidusskolas deju kolektīvs, Briežuciema pagasta VPKD “Pāris”, Viļakas kultūras nama sieviešu vokālais ansamblis “Cansone”.*

Vectilžā
“PALAZDĪTEI -10”! Ielūdzam uz koncertu “Gan dejoju, gan dziedāju” **9.maijā plkst. 19.00**. Koncertā piedalīsies četras mūsu deju kolektīva grupas un īpašie viesi: Valmieras Viestura vidusskolas vokāli instrumentālais ansamblis “Frekvence”, vadītājs Guntars Aizupietis. Koncerts divās daļās. Starpbrīdī varēsiet aplūkot mūsu fotoalbumu. Ieejas maksa – 4 eiro. *Pasākuma laikā tiks filmēts un fotografēts.*

Pateicība

Sīrsnīgs paldies ikvienam par līdzjūtības vārdiem, palīdzību, atbalstu un katru klātbūtnes mirkli – domās vai klātienē, atvadoties no mūsu mīļās **Antoņinas Naļivaiko**. Mūsu īpaša pateicība prāvestam Mārtiņam Klušam par izvadīšanu un mierinošajiem vārdiem, Aijai, Astrai un Jānim – par skaisto pavadījumu un skanējumu, apbedīšanas biroja “Smiltājs K” darbiniekiem. Paldies SIA “Senda Dz” kolektīvam un vadītājai Dzintrai Sprudzānei par gādīgi sarūpēto bērnu mielastu. Paldies visiem, kuri dalījās siltās atmiņās par Antoņinu. Mūsu sirdis viņa dzīvos vienmēr.
PATEICĪBĀ – MEITA ILONA AR ĢIMENI

Vaduguns

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA “BALVU VADUGUNS”
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

Indekss
3004

REDAKCIJAS ADRESE

**TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS**

A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

REKLĀMA, SLUDINĀJUMI

D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS **E.GABRANOVŠ** – T. 29360850
ŽURNĀLISTI: **S.KARAVOIČIKA** – T. 26707934;
A.SOCKA – T. 29378903; **I.TUŠINSKA** – T. 27145837;
A.LOČMELIS – T. 26665086. KOREKTORE – **S.GUGĀNE**
GRĀMATVEDE **S.BĒRZIŅA** – T. 25908200
ŠOFERIS **A.KIRSANOVS** – T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs – 64520961

e-pasts: **vaduguns@apollo.lv**
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-

**SIA “Balvu Vaduguns”,
R.KACĒNS**
Iespiests SIA
“Poligrāfijas grupa
Mūkusala”, Rīgā,
Mūkusalas 15A
Tirāža – 2001

Atvadu vārdi

ALDA MEŠČANOVA

Aldas koptajā dārzā viss plaukst un zied pavasara neprātā, bet pati saimniece kā balta ziedlapiņa jau ir aiznesta Mūžības vējā.

Alda Meščanova nāca pasaulē 1953.gada 10.februārī Valda un Augustes Megņu ģimenē Strantes “Drustos”. Bērnība bieži vadīta arī pie omītes levas Gudeniekos. Daba, varenā jūra, smilšainais Strantes stāvkrasts un milzīgais pagalma kastanis ar iekārtām šupolēm bija mazās Aldas pasaule, kas ierakstījās viņas atmiņā un nāca līdzī visu atlikušo dzīvi.

1960.gadā sākās skolas gaitas trīs kilometru attāļajā Ulmales skolā, vēlāk jau Pāvilostā un Grobiņas vidusskolā. Ceļā uz skolu Alda iemācījās patstāvību un neatkarību, uzmanīgu dabas vērošanu un bezgalīgu cieņu pret visu dzīvo. Pāvilostas skolā izveidojās cieša draudzība mūža garumā ar skolas-biedreni Vairu, viņas abas vienoja dārzs, augu šķirnes un dārzkopības eksperimenti.

1971.gadā sākās studijas Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas Agronomijas fakultātē. Studiju gadi Jelgavā bija aizrautīga darba, notikumu un draudzības pilni. Tie saliedēja studējošo kursu tik cieši, ka pēc augstskolas beigšanas viņi satikās katru gadu kopīgā salidojumā.

Studiju gados Alda satika savu mūža mīlestību Dzintaru, ar kuru 1975.gadā nodibināja ģimeni. 1976.gadā viņi abi uzsāka savas pirmās darba gaitas p.s. “Baltinava”. Dzintars bija galvenais agronoms, bet Alda – sēklkopības speciāliste, vēlākos gados – pirmrindas pieredzes agronome.

Baltinavā pavadīts viss atlikušais mūžs – gandrīz 50 gadi. Te pasaulē nākušas trīs meitas: Linda, Laura un Ilze. Te uzcelta māja un iekopts dārzs ar neskaitāmām ābeļu un dažādu ogulāju šķirnēm, ar siltumnicu, kurā Alda audzēja daudzas tomātu šķirnes. Bez dārzkopības Aldas hobijiem vēl jāpievieno arī fotografēšana, kurā palikusi iemūžināta Baltinava un tās cilvēki, rokdarbi un kulinārija.

Vasarās pie Aldas ciemojās un dārza veltes baudīja astoņi mazbērni. Viņi mācījās daudzus darbus, iegūstot dažādas saimniekošanas prasmes, piedalījās ziemas gardumu konservēšanā, devās kopīgā sēņošanā.

Ģimenes mājā ar draugiem un bijušajiem kolēģiem tika svinēti svētki, pārspriesti dārzkopības jaunumi. Tagad Alda atgriežas savā Kurzemē, lai atdusētos dzimtajā pusē un klausītos nebeidzamajā jūras šalkoņā.

Skumstam par Aldas Meščanovas aiziešanu un dalām sāpju smagumu ar meitu Lindas, Luras un Ilzes ģimenēm.

BIJUŠIE ALDAS P.S. “BALTINAVA” DARBABIEDRI UN DRAUGI

Vien tikai savu mīlestību varam
Tev, baltā dvēselīte, dot šai ceļā

Lai aizej tu pa ievu ziedu staru,
Kur tevi gaida mūžīgs dzīves rīts.
Smagajā sāpju brīdī, kad uz mūžu
jāatvadās no

ALDAS MEŠČANOVAS,
patiesa un visdziļākā līdzjūtība
**meitām ar ģimenēm un pārējiem
tuviniekiem.**
Lucija, Aira, Veneranda, Marija

Paldies saku māmiņai,
Mūža mājās pavadot.
Mani lielu audzināja,
Dieva darbus darišama.
Izsakām līdzjūtību **skolotājai
Laurai, MĀMIŅU** mūžīgā mierā
pavadot.
Skolēni, kuriem bijāt
pirmais ceļvedis mācību ceļā
(Baltinavas vidusskolas 1.–3. klase)

Klusa paliek istabiņa,
Vēl klusāks pagalmiņš.
Apklusuši mātes soļi,
Zudis mātes padomiņš.
Lai gaišs un svētijs mūžības ceļš
ALDAI MEŠČANOVAI.
Klusa un patiesa līdzjūtība **meitu
Lindas, Luras, Ilzes ģimenēm
un pārējiem tuviniekiem.**
Zelču ģimenes Baltinavā

Uz ievu ziedēšanu viņa neatnāks,
Uz ābeļu un rožu – neatnāks,
Vairs ne uz kādiem ziediem viņa
neatnāks,
Jo viņa visiem ziediem cauri ziedēs.
(O.Vācietis)
Skumstam kopā ar **meitu
ģimenēm un visiem tuviniekiem,**
ALDU MEŠČANOVU pavadot
smilšu kalniņā. Lai gaišs mūžības
ceļš piejūras dzimtajā zemē!
Veisu ģimene

Reiz pienāk diena, nelūgta un
skarba,
Kad dziļi, dziļi daudziem sirdis sāp.
Izsakām līdzjūtību **Anastasijai
Gļaudai,** mūsu **MARGARITU**
mūžības ceļā pavadot.
Helēna ar ģimeni

Tavu māju puķes, koki skumst,
Nebeidzamās darba dienu takas
Līdz ar mīļām sirdīm sāpēs tumst...
Un tev neskaitāmus labus vārdus
saka. (K.Apškrūma)
Visdziļākā līdzjūtība
**ALDAS MEŠČANOVAS
tuviniekiem, draugiem un
līdzcilvēkiem,** no viņas uz mūžu
atvadoties.
Bijušās darba kolēģes NVA Balvu
filialē

Paņem līdzī saules glāstu,
Ko tev draugu rokas liek,
Lai tev smilšu klēpī dusot
Mazu brīdī siltāk tiek. (P.Priede)
Lai mūsu līdzjūtības vārdi ir paties
atbalsts sāpju brīdī **Marijai Kārklīnai
un tuviniekiem,**
IMANTU KĀRKLIŅU pavadot
dzimtās zemes smiltājā.
Irēna, Inta, Mārite, Ināra

Cik gājums garš – nav izmērīts,
Cik bagāts bijis tas – nav svērts,
Bet mūžs ir pateicības vērts.
(V.Kokle-Liviņa)
Dalū sāpju smagumu un klusā
līdzjūtībā esmu kopā ar **sievu Mariju
Kārklīņu, meitas Līgas ģimenei
un tuviniekiem,**
IMANTU KĀRKLIŅU Dieva valstībā
pavadot.
Sarmīte Pužule

Ir mirklī,
Kad arī eņģeļi raud.
To asaras
Gluži kā pērles
Laika stundenī
Sastingst,
Un Pasaules sirdī
Iekrīt kļiedziens –
Sāpīgs un skaudrs... (I.Nagla)
Visvarenais Dievs, pieņem Imanta
dvēseli Tavas dievišķās majestātes
Valstībā.
Mūsu vispatiesākā līdzjūtība **Marijai
Kārklīnai, meitas Līgas Ciekures,
Bikaviņu, Dārznieku ģimenēm,**
pavadot **IMANTU** mūžībā.
Barinsku, Leišavnieku, Kacēnu
ģimenes, Inese K., Rudīte B.

Dabā sācies pavasaris ar ciruļdziesmu, ziedošām ābelēm, sējas
darbiem tīrumos. Negaidot pienāca skumja vēsts, ka mūžībā aizsaukts
mūsu kolēģis, agronoms **IMANTS KĀRKLIŅŠ.**

Tavs mūžs
Ir dzimtā pusē sēti graudi,
Tie cauri gadiem jaunus asnus dzīs.
Caur paveikto,
Kas nebeigs dzīvot ļaudīs,
Plauks piemiņa un sirdis nezudīs... (K.Apškrūma)
Ražena darba mūža grāmatā ir ierakstīts – **IZCILS AGRONOMS.**
No 1972.gada Imants strādāja par augu aizsardzības un arī galveno
agronomu Balvu rajonā. Darba pieredze un zināšanas tika krātas un nodotas
cilvēkiem.

Agronoms Imants aktīvi iesaistījās arī pagastu darbā, piedalījās konkursos
“Sakoptākais Latvijas pagasts”. Kopš 2003.gada pēc Imanta Kārklīņa
ierosomes, Balvu rajona zemnieku saimniecībās tika rīkotas lauku dienas ar
nolūku apgūt jaunākās tehnoloģijas, zinātnieku ieteikumus un zemnieku
pieredzi. Lauku dienas ieguva lielu atbalstu, kurās piedalījās arī kaimiņu
rajonu lauksaimnieki un firmas ar tehnikas demonstrējumiem 17 gadu
garumā.

Divdesmit gadus Imants vadīja Balvu agronomu biedrības nodaļu. Tika
organizēti pieredzes braucieni, rīkoti semināri.

Par aktīvu un atbildīgu sabiedrisko darbu agronoms Imants Kārklīņš
vairākkārt tika apbalvots ar Balvu rajona, Zemkopības ministrijas Atzinības
rakstiem un Pateicībām. Latvijas agronomu biedrība apbalvoja ar biedrības
augstāko balvu “Zelta vārpa”. 2011.gadā Rīgas pili Latvijas Valsts prezidents
Imantam Kārklīņam pasniedza “Atzinības Krustu V”.

Ļoti smagi teikt atvadu vārdus kolēģim Imantam, ar kuru kopā nostrādāti
daudzi darba gadi.

**Izsakām patiesu līdzjūtību sievai Māritei, meitai Ligai, mazmeitiņām
un tuviniekiem.**

LAUKSAIMNIECĪBAS PĀRVALDES AGRONOMI

Mēs klusi paliekam šai krastā,
Vēji šalkos un mierinās mūs,
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Vienmēr mūsu atmiņās būs.

(S.Kaldupe)
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Māritei
un Ligai ar ģimeni,** pavadot
mūžībā vīru, tēti, vectētiņu
IMANTU KĀRKLIŅU.
Inese, Lonija

Nekad tev darba nebija par daudz –
Tu tajā degi, citus sasildot.
Nu tava uguns aizdegs jaunas
audzes,

Kas ziedus noliek, tevi pieminot.
(J.Jaunsudrabiņš)
Mierinājuma un atbalsta vārdi **Mārai
Kārklīnai un Ligai Ciekurei ar
ģimeni,** vīru, tēti un vectētiņu
IMANTU KĀRKLIŅU Mūžībā
pavadot.
Dārznieku un Bikaviņu ģimenes,
Valija

Cik maza sēkla –
bet cik liels ir koks!
Cik īss ir mūžs –
cik daudz var tajā gūt,
ja mazai sēklai
ieliek sirdī līdzī! (D.Avotiņa)
Māra, Liga! Skumju brīdī esam
kopā ar jums, mīļo vīru, tēti un
vectētiņu **IMANTU** mūžībā pavadot.
Krustmeita Irēna, Vitas un Modra
ģimene

Raud pavasara vēji, un debesīs
raud,
Rūgtas lāses pelēki mākoņi slaka.
Ir tikai sāpes un vārdu nav
Te, kur mūžībā aizvijas taka.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
**sievai Mārai, meitai Ligai un
mazbērniem, IMANTU KĀRKLIŅU**
kapu kalniņā pavadot.
Guna, Vija, A., R.Pastari

Tavs mūžs ir dzimtā pusē sēti
graudi,
Tie cauri gadiem jaunus asnus dzīs.
Caur paveikto, kas nebeigs dzīvot
ļaudīs,
Plauks piemiņa un sirdis nezudīs...
(K.Apškrūma)

Visdziļākā līdzjūtība **visiem
tuviniekiem, IMANTU KĀRKLIŅU**
mūžībā pavadot.
SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un
izglītības centrs” Balvu biroja
kollektīvs

Pārtrūka dzīve kā gājputna
dziesma,
Sirdī šīs dziesmas atbalss sāp.
(Z.Purvs)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Māritei, Ligai ar ģimeni, mūžībā
pavadot vīru, tēti, vectētiņu
IMANTU KĀRKLIŅU.
Jolanta, Didzis, Liga

Ir cilvēka mūžs,
Kā dziestoša zvaigzne,
Bet varbūt kā pieneņu pūka.
Nāk pusnakts – to paceļ un aiznes.
Nu top tas kā izdzerta krūka.
Vēlamies Jūs mierināt, lai gan ir grūti
atrast vārdus. Tikai laiks var
mazināt sāpi un ļaut logā atkal
ieraudzīt gaismas strēlīti.
Dalāmieš lielajās bēdās ar **Māru
Kārklīņu un meitas Līgas ģimeni,**
vīru, tēvu, vectētiņu
IMANTU KĀRKLIŅU mūžības ceļā
pavadot, kā arī izsakām līdzjūtību
pārējiem tuviniekiem.
Bikaviņu ģimene Ogrē

Es tagad aizeju, bet ne jau prom,
Es aizeju tepat –
Ar citām puķēm, citu sauli,
Ar citu zemi parunāt. (M.Zviedre)
Izsakām līdzjūtību **Agrim Kravalim,
TUVU CILVĒKU** pavadot.
Bērzkalnes pagasta darba kolektīvs

Mēs klusējot paliekam...
Vēji šalko un mierina mūs,
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Ir, bija un vienmēr tava tik būs.
(N.Dzirkale)
Izsakām patiesu līdzjūtību **meitas
Ērikas un dēla Jāņa ģimenēm,**
pavadot **ALOIZU SVELPI** mūžībā.
Aivars, Mičuļu, Bundžu un Stepīņu
ģimenes

Dusi saldi, mīļo tētiņ,
Mūža miegs lai tev ir salds.
Auklēs tevi rasas rīti,
Ziedi klās un sniedzīņš balts.
(A.Krūklis)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību un
domās esam ar **Tevī, Arta, un
Taviem tuviniekiem, TĒTI, VĪRU,
VECTĒTIŅU** mūžībā pavadot.
BAV klasesbiedri un audzinātāja

KAPU LABIEKĀRTOŠANA.
VEIC VISUS KAPU
APSAMNIEKOŠANAS DARBUS.
TĀLR. 27873800.

Nekā vairs nav, ne ilgu to,
Ne mīlas... Loks noslēdzies.
Daudz mūžā strādāts, ciests,
Daudz citu labā ziedots.
Pār lieliem tālumiem ceļš vijies,
Nu klusā takā solis mieru rod...
(A.Balodis)

Šis mirklis ir pienācis negaidīti un
skarbi – Dieva valstībā aizgājis
mūsu kaimiņš
MĀRIS PUŠPURS.
Mūsu patiesa līdzjūtība
sievai, meitām, mazbērniem,
viņu Mūžībā pavadot. Cilvēks
aiziet, taču paliek atmiņas, kopīgi
piedzīvotie mirklī, stāsti un
sajūtas...
“Mūžīgo mieru dāvā viņam,
Kungs, un mūžīgā gaisma
lai atspīd viņam! Lai viņš dus
mierā!”
5.ieejas kaimiņi Vidzemes 24

Mums palikuši tavi vārdi,
Mums palikusi tava sirds.
Un liekas, ka ikvienā zvaigznē
Vēl tavas acis pretī mirdz.
Izsakām patiesu līdzjūtību
tuviniekiem, MĀRI PUŠPURU
mūžīgā mierā pavadot.
Bijušie darba kolēģi: Aivars, Pēteris,
Māris, Mārtiņš, Vilnis

Tava zvaigzne klusē...
Par agru aprāvēies mūža ceļš,
Par agru tava diena dusēt iet,
Par agru tuvo sirdis sāpes plēš.
Skumjajā atvadu brīdī esam kopā ar
**skolotāju Andu, visiem mīļajiem
tuviniekiem, MĀRI PUŠPURU**
smilšu kalniņā pavadot.
Balvu PII “Sienāzītis”

Daudz mūžā strādāts, ciests,
Daudz citu labā ziedots.
Pār lieliem tālumiem ceļš vijies,
Nu klusā takā solis mieru rod.
(A.Balodis)
Mūsu mierinājuma vārdi **Andai,
meitām un mazbērniem,** negaidīti
zaudējot **MĀRI PUŠPURU.**
Zīta un Zane ar ģimeni

Katram skrejceļam, ko veicam savā
dzīvē,
Ir taisne pēdējā, un tas ir viss,
Paliek zeme, draugi, mīlestība
Un priedēs vējš, no ceļa piekusis.
(J.Silazars)
Skumju brīdī domās esam kopā ar
ar **MĀRA PUŠPURA mīļajiem
tuviniekiem** un izsakām patiesu
līdzjūtību.
Klasesbiedri un
audzinātāja

Vairs ciemos neatnākt pa dzimtās
zemes takām,
Jo vārti dzīvībai ir aizvērušies ciet.
Uz mūžu ardievas tev skumji
sakām,
Kaut ilgi vēl tev bija iet un iet.
Skumju brīdī esam kopā un izsakām
visdziļāko līdzjūtību **tuviniekiem,
JĀNI KOPĀNU** mūžībā pavadot.
Kolēģi Kubulu pagastā

Kapu vietu labiekārtošana, sētiņu
betonēšana, kapakmeņu
taisošana, vietas sakopšana.
Tālr. 25742429.